

ການປະເມີນຜົນດ້ານສັງຄົມ

ປ່າສະຫງວນນາກາຍນ້ຳເທີນ _____ 210

 ຂໍ້ມູນພື້ນຖານ _____ 210

 ພູພຽງນາກາຍແລະລຸ່ມເຂື່ອນນາກາຍ _____ 214

 ຂໍ້ມູນພື້ນຖານ _____ 214

 ຜົນກະທົບ _____ 217

 ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບແລະການຄຸ້ມຄອງ _____ 218

ເຊບັງໄຟ _____ 221

 ຂໍ້ມູນພື້ນຖານ _____ 221

 ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ, ການຄຸ້ມຄອງແລະຕິດຕາມກວດກາ _____ 225

 ນ້ຳກະທ້າງ _____ 227

 ດົນໂຄງການ _____ 227

 ການຕິດຕາມກວດກາ _____ 229

 ການປັບປຸງຄວາມສາມາດ _____ 230

ພາກຕໍ່ໄປນີ້ ຈະໄດ້ສະເໜີບົດສະຫຼຸບສະພາບສັງຄົມ, ຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມແລະການລວມເອົາ ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບແລະຄຸ້ມຄອງສັງຄົມ ເຂົ້າໃນການອອກແບບໂຄງການ. ບັນຫາສັງຄົມໃນນີ້ ແມ່ນໄດ້ຈັດຕາມສະຖານທີ່ ຊຶ່ງລວມເອົາ (i) ປ່າສະຫງວນນາກາຍນ້ຳເທີນ, (ii) ພູພຽງນາກາຍແລະເຂດລຸ່ມເຂື່ອນ; (iii) ເຊບັງໄຟ; ແລະ (iv) ທີ່ດິນຂອງໂຄງການ.

ພາກນີ້ໄດ້ອີງໃສ່ເນື້ອໃນທາງດ້ານສັງຄົມຂອງເອກກະສານ 2 ສະບັບຄື (i) ແຜນພັດທະນາສັງຄົມ, ໂຄງຮ່າງແລະແຜນປະຕິບັດງານການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມແລະສັງຄົມ. ລາຍລະອຽດ ຂອງແຕ່ລະບັນຫາລຸ່ມນີ້ສາມາດເບິ່ງໄດ້ຢູ່ ແຜນພັດທະນາສັງຄົມແລະໂຄງຮ່າງແລະແຜນປະຕິບັດງານການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມແລະສັງຄົມ.

ປ່າສະຫງວນນາກາຍນ້ຳເທີນ

ຂໍ້ມູນພື້ນຖານ

ປະຊາຊົນແລະພົນລະເມືອງ

ປະຊາຊົນຂອງບ້ານຕ່າງໆ ທີ່ຢູ່ກາງປ່າສະຫງວນນາກາຍນ້ຳເທີນ ມີປະມານ 5.800 ຄົນ, ເປັນ 1.092 ຄອບຄົວໃນ 31 ບ້ານ (ໂຄງຮ່າງແລະແຜນປະຕິບັດງານການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມແລະສັງຄົມ, 2003). ອັດຕາຂະຫຍາຍຕົວຂອງພົນລະເມືອງ ແມ່ນສູງ ຊຶ່ງຫຼາຍກວ່າ 4% ຫຼາຍກວ່າອັດຕາສະເລ່ຍຂອງຊາດ ຊຶ່ງເທົ່າກັບ 2,4%. ຕັ້ງແຕ່ປີ 1975 ເນື່ອງຈາກຄວາມສະຫງົບ ພ້ອມທັງການບໍລິການຕ່າງໆທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ການຄ້າຂາຍທີ່ຊືມເຂົ້າສູ່ໃນເຂດນີ້ ໄດ້

ເຮັດໃຫ້ພົນລະເມືອງ ມີອາຍຸສະເລ່ຍຍືນຊື່ນກ່ວາເກົ່າ ແຕ່ອັດຕາການເກີດພັດຍັງຢູ່ໃນລະດັບເດີມທີ່ເປັນລະດັບສູງ.

ປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ໃນເຂດນີ້ ແມ່ນມີຫຼາຍຊົນເຜົ່າທີ່ປະກອບດ້ວຍສາມກຸ່ມເຜົ່າ-ພາສາໃຫຍ່ຄື (i) ບະລູ (50%); (ii) ຫວຽດຕິກ (25%); ແລະ (iii) ໄທກະໄດ (ລວມເອົາເຜົ່າແຊກ) (16%). ກຸ່ມເຜົ່າຕ່າງໆ ເຫຼົ່ານີ້ໄດ້ມີການພົວພັນນຳກັນມາ ແຕ່ດົນນານແລ້ວ, ແລະຈຶ່ງໄດ້ຖືວ່າມີການເສື່ອມຍິງເຂົ້າຫຼາຍໆ ໂດຍສະເພາະ ລະຫວ່າງກຸ່ມບະລູແລະກຸ່ມຫວຽດຕິກຢູ່ປ່າສະຫງວນນາກາຍນ້ຳເທີນ ແລະລະຫວ່າງເຜົ່າບໍ່ແລະບະລູຢູ່ພູພຽງນາກາຍ. ການເປັນແກ່ວເປັນດອງກັນ ແລະການແລກປ່ຽນວັດທະນະທຳນຳກັນ ຂອງບັນດາເຜົ່າຕ່າງໆໃນນີ້ແມ່ນເຄີຍມີມາແລ້ວ ແຕ່ຍັງບໍ່ທັນເປັນວັດທະນະທຳປະສົມ ຄືຢູ່ພູພຽງນາກາຍເພາະມັນເປັນເຂດທີ່ໂດດດ່ຽວສົມຄວນ.

ການດຳລົງຊີວິດແລະລາຍໄດ້

ການທຳມາຫາກິນ ຂອງປະຊາຊົນຢູ່ພູພຽງນາກາຍ ມີການເຮັດໄຮ, ການລ້ຽງສັດ, ການລ່າສັດປ່າ, ການຫາປາ, ການຫາເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ລວມທັງການປູກຝັງຄົງທີ່. ຊົນເຜົ່າ ໄດ້ມີການແລກປ່ຽນວິທີການດຳລົງຊີວິດນຳກັນ ແລະໄດ້ຍັງຍືນວ່າມັນບັບເຂົ້າກັບສິ່ງແວດລ້ອມເຂົາເຈົ້າໄດ້ດີ.

ໃນແຕ່ລະປີແມ່ນໄດ້ເຮັດໄຮເຂົ້າຕາມເນີນສູງປະມານ 350ຮຕ. ຢ່າງໃດກໍດີ, ຫຼາຍຄອບຄົວສາມາດຜະລິດເຂົ້າພໍກິນໄດ້ແຕ່ 2 ຫາ 6 ເດືອນ/ປີ. ຄືກັບຢູ່ພູພຽງ, ປະຊາຊົນຢູ່ປ່າສະຫງວນນາກາຍນ້ຳເທີນ ໄດ້ຫັນມາສູ່ກິດຈະກຳການຄ້າຫຼາຍຂຶ້ນ ເຊັ່ນ ຫາເຄື່ອງປ່າຂອງດົງທີ່ຂາຍໄດ້, ການລ້ຽງສັດ ແລະການຫາປາ. ພວກເຂົາເຈົ້າສ່ວນທີ່ເຫຼືອກິນ ເພື່ອເອົາເງິນມາຊື້ເຂົ້າກິນແລະສິນຄ້າໃຊ້ສອຍ ເຊັ່ນເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ, ເຄື່ອງເຮືອນແລະອື່ນໆ.

ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບລາຍໄດ້ເງິນສົດ ໄດ້ຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າມັນມີຄວາມແຕກຕ່າງ ລະຫວ່າງຢູ່ພູພຽງນາກາຍ ແລະ ຢູ່ໃນປ່າສະຫງວນນາກາຍນ້ຳເທີນ. ໃນປີ

1996, ລາຍໄດ້ເງິນສົດສະເລ່ຍຂອງແຕ່ລະຄອບຄົວຢູ່ໃນປ່າສະຫງວນນາກາຍນ້ຳເທີນ ແມ່ນມີແຕ່ 87ໂດລາ (ອົງການແຄ, 1996). ການຄ້າຜະລິດຕະພັນປ່າໄມ້ແລະກະສິກຳ ເປັນແຫຼ່ງສຳຄັນຂອງລາຍໄດ້ເງິນສົດ ສຳລັບ ຄົນທີ່ຢູ່ໃນປ່າສະຫງວນນາກາຍນ້ຳເທີນ, 44% ແລະ 38% ຕາມອັນດັບ. ປ່າແລະສັດລ້ຽງ ກໍຂາຍເອົາເງິນສົດເຊັ່ນດຽວກັນ.

ໂຄງລ່າງ

ປ່າສະຫງວນນາກາຍນ້ຳເທີນ ເປັນເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ແລະມີເສັ້ນທາງຍາກ ເພື່ອໄປມາຫາສູ່ກັນແລະເຂົ້າອອກປ່າສະຫງວນ ໂດຍສະເພາະໃນລະດູຝົນ. ທາງກໍມີແຕ່ທາງຢ່າງ (ເຖິງແມ່ນຈະໄດ້ສ້າງທາງຢ່າງກວ້າງສາມແມັດສອງເສັ້ນມາກໍຕາມ) ແລະການເດີນທາງນັ້ນ ຊຶ່ງຂຶ້ນກັບລະດູການ.

ມັນບໍ່ມີຕະຫຼາດຄັກແນ່ ໃນເຂດປ່າສະຫງວນນາກາຍນ້ຳເທີນ, ຢ່າງໃດກໍດີ, ປະຊາຊົນບາງຄົນກໍໄດ້ເລີ່ມຂາຍເຄື່ອງຢູ່ຂອງກິນ ຢູ່ຕາມໜ້າບ້ານຂອງຕົນ. ຕາມສາຍນ້ຳນ້ອຍແລະນຳແພວ, ພໍ່ຄ້າຫວຽດໄດ້ເຂົ້າ ມາຂາຍສິນຄ້າ ທີ່ເປັນເຄື່ອງໃຊ້ສອຍໃນຄອບຄົວເພື່ອເອົາເງິນຫຼືເພື່ອປ່ຽນເອົາເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ໂດຍສະເພາະ ສັດປ່າແລະຜະລິດຕະພັນຈາກປ່າ (ເສັ້ນ ຫວາຍ, ຂີ້ຊີ, ໝາກແໜ່ງຫຼືນ້ຳເຜັ່ງ).

ການສຶກສາ

ໃນປ່າສະຫງວນນາກາຍນ້ຳເທີນ ມີພຽງໂຮງຮຽນປະຖົມສາມແຫ່ງ ຊຶ່ງຕັ້ງຢູ່ບ້ານນາວາງ, ບ້ານເຕີງແລະບ້ານນາເໝີ/ນາແມວ. ມັນເປັນໂຮງຮຽນຫ້ອງດຽວຢ່າງຊຶ່ງສອນຊັ້ນດຽວຫຼືສອງຊັ້ນພ້ອມກັນ. ນາຍຄູ ກໍໄດ້ຮັບເງິນເດືອນບໍ່ສະໝ່ຳສະເໝີແລະຕ້ອງໄດ້ອາໄສໄຫບ້ານຕື່ມ. ແຜນປັບປຸງໂຮງຮຽນ ແມ່ນໄດ້ມີສຳລັບບ້ານຈຳນວນໜຶ່ງ ຕາມໂຄງການພັດທະນາເຂດເນີນສູງແລະອະນຸລັກຂອງເມືອງ (ໂຄງຮ່າງແລະແຜນປະຕິບັດງານການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະສັງຄົມ, 2003).

ສາທາລະນະສຸກ

ການປົນປົວສຸກຂະພາບແມ່ນບໍ່ມີ, ພະຍາດ ໄຂ້ຍຸງ, ລະບົບຫາຍໃຈແລະກະເພາະລຳໃສ້ ແມ່ນມີ ແຜ່ຫຼາຍ ໃນປ່າສະຫງວນນາກາຍນ້ຳເທີນ. ນ້ຳດື່ມ ແມ່ນບໍ່ມັກຕົ້ມ ແລະເວົ້າລວມ ອະນາໄມ ແມ່ນຍັງ ຕ່ຳຫຼາຍ. ຄົນສ່ວນຫຼາຍ ແມ່ນອາໄສໝໍ້ຜີເພື່ອມາປົວ ກັນ ລວມທັງມົນແລະໝໍ້ຢາພື້ນເມືອງ (ໂຄງຮ່າງແລະ ແຜນປະຕິບັດງານການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, 2003). ສຸກສາລາແລະໂຮງໝໍທີ່ໃກ້ທີ່ສຸດ ແມ່ນຢູ່ຫຼັກ 20 ແລະບ້ານອຸດົມສຸກ.

ຜົນກະທົບ

ເຖິງແມ່ນຈະບໍ່ມີຜົນກະທົບໂດຍກົງ ຈາກ ໂຄງການກໍ່ຕັ້ງ ແຕ່ມັນກໍຈະມີຜົນກະທົບທາງດ້ານ ສັງຄົມ ຕໍ່ຊຸມຊົນທີ່ຢູ່ໃນປ່າສະຫງວນນາກາຍນ້ຳເທີນ. ນ້ຳຂັງຢູ່ອ່າງນາກາຍຈະສ້າງຄວາມສະດວກ ເພື່ອໃຫ້ ເຂົ້າອອກປ່າສະຫງວນນາກາຍນ້ຳເທີນ, ຊຶ່ງອາດເຮັດ ໃຫ້ມີການຕັດໄມ້ແລະລ່າສັດງ່າຍຂຶ້ນ ແຕ່ຍັງຈະ ປັບປຸງເສັ້ນທາງເພື່ອຂົນເອົາຜະລິດພັນອອກນອກ, ສູ່ ຕະຫຼາດແລະໂຮງໝໍ. ການເຂົ້າໄປຂອງໂຮງງານເຮັດ ວຽກໂຄງການ ຈະເປັນທ່າແຮງສຳລັບຕະຫຼາດຜະລິດ ຕະພັນກະສິກຳ, ສັດປ່າແລະເຄື່ອງປ່າຂອງດົງອື່ນໆ. ຢ່າງໃດກໍດີ, ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ ໃນເຂດປ່າ ສະຫງວນນາກາຍນ້ຳເທີນ ແມ່ນບໍ່ຍືນຍົງເມື່ອເບິ່ງ ດ້ານການຄຸ້ມຄອງການອະນຸລັກ ກໍຄືຄວາມຈຳເປັນ ໃນໄລຍະຍາວ ເມື່ອມີພົນລະເມືອງເພີ່ມຂຶ້ນຕື່ມ. ດັ່ງ ນັ້ນ, ຄວາມກົດດັນຈາກການສະໜອງຜະລິດຕະພັນ ໃຫ້ກຳມະກອນທີ່ນັບມື້ນັບຫຼາຍຂຶ້ນ, ຖ້າຫາກບໍ່ຄຸ້ມ ຄອງດີ, ຈະມີຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ຊີວະນາໆພັນແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.

ຊຸມຊົນທີ່ຢູ່ໃນປ່າສະຫງວນນາກາຍນ້ຳເທີນ ກໍມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ ທີ່ຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການດຳ ເນີນໂຄງການ. ຖ້າຫາກການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບບໍ່ ເໝາະເພີ່ມຂຶ້ນ, ມັນຈະເຮັດໃຫ້ມີການຕົກຕະກອນ

ຫຼາຍຂຶ້ນໃນອ່າງເກັບນ້ຳ ແລະ ຈາກນັ້ນກໍຈະເຮັດໃຫ້ ອາຍຸການຂອງໂຄງການສັ້ນລົງ.

ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບແລະການຄຸ້ມຄອງ

ໂຄງການ ຈະສະໜອງເງິນຈຳນວນ 31,5 ລ້ານໂດລາ ແລະໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນໃນການຄຸ້ມ ຄອງ ເພື່ອອະນຸລັກຊີວະນາໆພັນແລະປັບປຸງຊີວິດ ການເປັນຢູ່ຂອງຊຸມຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ໃນເຂດປ່າ ສະຫງວນນາກາຍນ້ຳເທີນ. ລັດຖະບານ ສປປລາວ ກຳລັງສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງ, ໂຄງຮ່າງແລະແຜ ນປະຕິບັດງານການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມແລະ ສັງຄົມສຳລັບປ່າສະຫງວນນາກາຍນ້ຳເທີນ ໂດຍມີ ຈຸດປະສົງປົກປັກຮັກສາອ່າງໂຕ່ງ, ສັດປ່າແລະຄຸນຄ່າ ຂອງຊີວະນາໆພັນໃຫ້ດີ, ຮັບປະກັນສະຫວັດດີການ, ການດຳລົງຊີວິດແລະວັດ ທະນະທຳທີ່ເຄີຍມີມາ ຂອງຄົນທີ່ຢູ່ໃນນັ້ນ; ແລະການປັບປຸງຊີວິດການເປັນ ຢູ່ຂອງເຂົາເຈົ້າ ໂດຍສຸມໃສ່ລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ດ້ວຍການພັດທະນາ ທີ່ມີສິ່ງແວດລ້ອມຍືນຍົງ. ທິນ ຮອນ ຈະແມ່ນອົງການຄຸ້ມຄອງແລະປົກປັກຮັກສາ ອ່າງໂຕ່ງ ເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງ.

ທາງເລືອກ ສຳລັບການດຳລົງຊີວິດແລະການ ພັດທະນາຊຸມຊົນ

ໂຄງຮ່າງແລະແຜນປະຕິບັດງານ ການຄຸ້ມ ຄອງສິ່ງແວດລ້ອມແລະສັງຄົມ ຈະໄດ້ເຮັດການ ພັດທະນາຊຸມຊົນ ແນໃສ່ສິ່ງເສີມການອະນຸລັກຊີວະ ນາໆພັນ ໂດຍເພີ່ມການຜະລິດອາຫານການກິນ, ຂະຫຍາຍທາງເລືອກໃນການທຳມາຫາກິນ ແລະເຮັດ ໃຫ້ການຜະລິດສູງຂຶ້ນໄປເປັນກ້າວໆ, ພ້ອມນັ້ນກໍເຮັດ ໃຫ້ການລ່າສັດປ່າຫຼຸດລົງ, ເຮັດໃຫ້ການຂຸດຄົ້ນເອົາ ຊັບພະຍາກອນຕ່າງໆ ແລະການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ ຫຼຸດ ລົງ. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດັ່ງກ່າວ ມີວິທີທີ່ອີງໃສ່ການ ເຄື່ອນໄຫວດັ່ງນີ້ (i) ປູກ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ; (ii) ເຮັດການກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ທີ່ໃຊ້ຫຼາຍຊະນິດລວມທັງ ຕົ້ນໄມ້ສຳລັບກິນໝາກ; (iii) ປັບປຸງການລ້ຽງສັດ ແລະປົນປົວສັດ; (iv) ເຮັດໃຫ້ໄຮ່ເຮືອອຸດົມສົມບູນ

ຂຶ້ນ, ນຳໃຊ້ຜຸ່ນຂຽວ, ເຮັດຄັນແລະເຮັດເປັນໄຮ່ນາ ພຽງ; (v) ຂະຫຍາຍໄຮ່ນາ; (vi) ເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ສຳລັບພືດກະສິກຳໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ; (vii) ສ້າງສາຍເກັບ ເຂົ້າໃຫ້ດີຂຶ້ນ; (viii) ເຮັດການປະມົງຕາມສາຍນ້ຳ ແບບຍືນຍົງ ແລະອາດລວມເອົາການລ້ຽງປາ; ແລະ (ix) ດຳເນີນການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ບ້ານແລະນຳໃຊ້ແຮງ ງານເຂົ້າໃນການອະນຸລັກຊີວະນາໆພັນ ແລະການ ທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸລັກ.

ໂຄງລ່າງຂອງຊຸມຊົນ ຈະໄດ້ຮັບການປັບປຸງ, ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນໃນ 4 ປີທຳອິດ ໂດຍທຶນ ຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ ເພື່ອການພັດທະນາສັງຄົມຂອງຍີ່ປຸ່ນ. ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດແລະການບໍລິການ ທີ່ໄດ້ຮັບ ການປັບປຸງ ຈະລວມເອົາການຂົນສົ່ງທາງນ້ຳແລະ ທາງຢ່າງແລະທາງແດງ. ການເຄື່ອນໄຫວດ້ານສາທາ ລະນະສຸກ ກໍມີການໃຊ້ມັງຍ້ອມນ້ຳຢາ, ປັບປຸງສຸກຂະ ພາບຂອງແມ່ແລະເດັກ. ຂ່າວສານກ່ຽວກັບການໂພ ສະນາການແລະອະນາໄມທີ່ດີ, ແຜນງານປ້ອງກັນ ພະຍາດ, ຝຶກອົບຮົມຊາວບ້ານໃນການປິ່ນປົວ, ສ້າງ ກອງທຶນຢາປົວພະຍາດແລະການສົ່ງທຶນໝໍລົງໄປໃນ ເຂດນັ້ນຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີ. ການເຄື່ອນໄຫວດ້ານ ການສຶກສາ ລວມມີການພື້ນຟູແລະປັບປຸງໂຮງຮຽນທີ່ ມີຢູ່. ການໃຫ້ເງິນເດືອນເພີ່ມແກ່ຄູສອນແລະການຝຶກ ອົບຮົມຄ ູ ເພື່ອສອນຜູ້ໃຫຍ່ນອກລະບົບໃຫ້ຮູ້ໜັງສື, ການສະໜອງເຄື່ອງມືສິດສອນ ແລະປຶ້ມແລະແຜນ ງານສິດສອນຜູ້ໃຫຍ່.

ກອບການເຄື່ອນໄຫວ

ຕາມ ໂຄງຮ່າງແລະແຜນປະຕິບັດງານການ ຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມແລະສັງຄົມ, ການເຄື່ອນໄຫວ ດ້ານເຕັກນິກ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນ 3 ຢ່າງທີ່ ຈະຫຼຸດຜ່ອນແລະຄຸ້ມຄອງຜົນກະທົບໃດໜຶ່ງ ທີ່ເກີດ ຂຶ້ນ ມີ (i) ການວາງແຜນ, ມອບແລະຄຸ້ມຄອງປ່າ ໄມ້ແລະນຳໃຊ້ທີ່ດິນ (ii) ການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນ ແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະການພັດທະນາຊີວິດການເປັນ ຢູ່ ເພື່ອການອະນຸລັກ. ເນື້ອໃນຂອງການເຄື່ອນໄຫວ ດັ່ງກ່າວ ແມ່ນມີຢູ່ລຸ່ມນີ້ ໂດຍລາຍລະອຽດແມ່ນມີໃນ

ໂຄງຮ່າງແລະແຜນປະຕິບັດງານ ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງ ແວດລ້ອມແລະສັງຄົມ.

ການວາງແຜນ, ການມອບແລະຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ ປ່າໄມ້ແລະທີ່ດິນ

ການວາງແຜນ, ການມອບແລະຄຸ້ມຄອງ ການນຳໃຊ້ປ່າໄມ້ແລະທີ່ດິນ ເປັນຂະບວນການວາງ ແຜນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນ ແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ເພື່ອຮັບປະກັນ ໃຫ້ເຂົ້າເຖິງຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ ແລະທີ່ດິນ ແລະ ເປັນພື້ນຖານເພື່ອໃຫ້ຊຸມຊົນຢູ່ ພື້ນຖານ ໄດ້ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ຍືນ ຍົງ. ແຜນດັ່ງກ່າວ ຈະຊຸກຍູ້ໃຫ້ຕັດສິນໃຈເອງກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແບບຍືນຍົງ ແລະສ້າງໂທບ້ານ ໃຫ້ມີທັກສະເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ. ແຜນງານດັ່ງກ່າວ ຍັງຈະສົ່ງເສີມການຮ່ວມມື ລະຫວ່າງບ້ານ ເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ້ງຈາກການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນ ແລະ ສ້າງສາຍພົວພັນແລະເຄືອ ຂ່າຍ ລະຫວ່າງບ້ານ ເພື່ອໃຫ້ມີການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະກັນ ແລະ ຮ່ວມມືກັນທັງໃນວຽກອະນຸລັກແລະ ພັດທະນາຊຸມຊົນ. ການເຄື່ອນໄຫວດັ່ງກ່າວ ຈະລວມ ເອົາການອະນຸລັກເຂົ້າກັບການພັດທະນາ, ຊຶ່ງໂທ ບ້ານຈະໄດ້ຮັບການຊົດເຊີຍ ຈາກການປັບປຸງວິທີ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນບາງຊະນິດ ຍ້ອນ ລັດຖະບານໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ໃນການ ພັດທະນາຊີວິດການເປັນຢູ່. ທຶມງານ ຈະສ້າງຂຶ້ນ ໂດຍມີຜູ້ວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ນັກອະນຸລັກ, ນັກ ກະສິກອນ, ຊ່ຽວຊານດ້ານຄວາມສະເໝີພາບຍິງຊາຍ ແລະ ພະນັກງານເມືອງທີ່ເຮັດວຽກກັບໂທບ້ານ ໃນຫຼາຍໆເລື່ອງ.

ການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ

ການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ຮັບຮູ້ວ່າ ໂທບ້ານເປັນຄູ່ຮ່ວມງານແບບສະເໝີພາບ ໃນການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນ ແລະເຮັດໃຫ້ໝົດທຸກ ຄົນທີ່ມີສ່ວນຮ່ວມ ມີບົດບາດອັນສົມບູນໃນການວາງ ແຜນແລະຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນ ໂດຍໃຫ້ໂທບ້ານໄດ້

ມີສິດໃນ (i) ກຳນົດເຂດແດນແລະພື້ນທີ່ຕ່າງໆ; (ii) ການສ້າງຂໍ້ກຳນົດກົດລະບຽບ ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ ຊັບພະຍາກອນຕ່າງໆ; (iii) ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂໍ້ກຳນົດ ດັ່ງກ່າວແລະຂັ້ນຕອນຄຸ້ມຄອງ. ການຄຸ້ມຄອງປ່າ ສະຫງວນແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບນະ ໂຍບາຍຂອງລັດ ໃນການມອບສິດແລະຄວາມຮັບຜິດ ຊອບ ໃນການນຳໃຊ້ແລະຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນແລະປ່າໄມ້ ໃຫ້ໄທບ້ານ. ການຄຸ້ມຄອງແບບນີ້ ແນໃສ່ສ້າງຄວາມ ພາກພູມໃຈໃຫ້ແກ່ໄທບ້ານ ແລະ ຮ່ວມເປັນເຈົ້າການ ໃນການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນ, ໄປພ້ອມໆກັບການ ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນອະນຸ ລັກຊີວະນາໆພັນ.

ພາຍຫຼັງທີ່ມີການວາງແຜນ ແບບຮອບດ້ານ ແລະເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນດັ່ງກ່າວ ຈະມີ: (i) ການນຳໃຊ້ແລະຄຸ້ມຄອງຜະລິດຕະພັນປ່າ ໄມ້ແບບຍືນຍົງ (ໄມ້, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງແລະອື່ນໆ); (ii) ຂໍ້ກຳນົດກົດລະບຽບໃນການນຳໃຊ້ປ່າໄມ້; (iii) ຮ່ວມຕິດຕາມກວດກາ, ລາດຕາເວນແລະບັງຄັບໃຫ້ ປະຕິບັດຕາມ; (iv) ການເຄື່ອນໄຫວຮ່ວມມືນຳກັນ ຜ່ານເຄືອຂ່າຍບ້ານ; (v) ການເຄື່ອນໄຫວສົ່ງເສີມ ແລະ (vi) ດັດແກ້ຂໍ້ກຳນົດກົດລະບຽບແລະເຂດແດນ ເມື່ອຈຳເປັນ.

ການພັດທະນາຊີວິດການເປັນຢູ່ເພື່ອການອະນຸລັກ

ວິທີການພັດທະນາຊີວິດການເປັນຢູ່ເພື່ອການ ອະນຸລັກ ເປັນຂະບວນການແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ເພື່ອ ວາງແຜນເຄື່ອນໄຫວ ໃນການພັດທະນາຊີວິດການ ເປັນຢູ່ ໃຫ້ເໝາະສົມໃນເງື່ອນໄຂຂອງການອະນຸລັກ. ຂະບວນການດັ່ງກ່າວ ໄດ້ກຳນົດບັນຫາໃຫຍ່ໆທີ່ຊຸມ ຊົນມີຢູ່ ແລະ ມັນມີຜົນກະທົບແນວໃດຕໍ່ສິ່ງແວດ ລ້ອມທຳມະຊາດ. ຈາກນັ້ນ, ທາງເລືອກໃນການ ພັດທະນາ ຈະໄດ້ເອົາມາທົບທວນແລະຈັດເປັນບູລິ ມະສິດໃນການເຄື່ອນໄຫວ. ຈາກນັ້ນ, ແຕ່ລະການ ເຄື່ອນໄຫວ ຈະໄດ້ເອົາມາວິໄຈໂດຍນຳໃຊ້ຂັ້ນຕອນ ປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານອະນຸລັກ, ເພື່ອປະເມີນຜົນ ກະທົບທາງບວກແລະທາງລົບຕໍ່ການອະນຸລັກ. ດ້ວຍ

ວິທີດັ່ງກ່າວ, ໄທບ້ານເລີ້ມຮັບຮູ້ການພົວພັນ ໃນ ກິດຈະກຳປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ ກັບຊີວະນາໆພັນ ແລະສາມາດປັບປຸງແຜນຂອງເຂົາເຈົ້າ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນ ຜົນກະທົບທາງລົບໃຫ້ໜ້ອຍລົງ ແລະ ສົ່ງເສີມຜົນກະ ທົບ ທາງບວກໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.

ພູພຽງນາກາຍແລະລຸ່ມເຂື່ອນນາກາຍ

ຂໍ້ມູນພື້ນຖານ

ປະຊາຊົນແລະພົນລະເມືອງ

ມີຄົນ ຢູ່ໃນເຂດອ່າງເກັບນ້ຳນາກາຍ 5.648 ຄົນ, ຕົກເປັນ 1.030 ຄອບຄົວ ແລະ 17 ບ້ານ. ຄື ລັກສະນະສະເພາະຂອງເຂດທີ່ດ້ອຍພັດທະນາ, ຫຼາຍ ກວ່າ 50% ຂອງຄົນ ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 19 ປີ.

ຄົນໃນນີ້ອາດຈັດເປັນ 5 ກຸ່ມພາສາ-ເຜົ່າຄື (i) ບະຣູ (ຫຼືມະກອງ) (40%); (ii) ໄທບໍ່ (40%); (iii) ກຸ່ມໄທພູດອຍ (11%); (iv) ກຸ່ມຫວຽດຕິກ (6%) ແລະ (v) ກຸ່ມເຜົ່າພາສາແຊກ ທີ່ມີຈຳນວນ ໜ້ອຍໜຶ່ງ (1%). ແຕ່ຢ່າງໃດກໍດີ, ແຕ່ວ່າຍ້ອນການ ຍ້າຍຖິ່ນຖານໄປມາໃນໄລຍະ 200 ປີຜ່ານມານັ້ນ ຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງຊົນເຜົ່າເຫຼົ່ານີ້ ກໍ່ບໍ່ອາດຈຳ ແນກໄດ້ຈະແຈ້ງ. ສະພາບຍິ່ງສັບສົນຂຶ້ນຕື່ມເມື່ອມີ ການແຕ່ງງານນຳກັນ ແລະ ມີວັດທະນະທຳອັນດຽວ ກັນ. ການແບ່ງລັກສະນະເຜົ່າດັ້ງເດີມ ເຊັ່ນພາສາ, ວັດທະນະທຳທາງດ້ານວັດຖຸ, ການອອກແບບເຮືອນຢູ່ ແລະພິທີກຳຕ່າງໆ ແມ່ນປະສົມກັນໝົດ (ແຜນຍົກ ຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, 2003)

ເຖິງແມ່ນວ່າຈະ "ວັດທະນະທຳຈະເຈືອປົນ ກັນ", ມັນກໍ່ມີຫຼາຍຄຸນລັກສະນະທາງດ້ານວັດທະນະ ທຳ ທີ່ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າຄົນເຫຼົ່ານີ້ ເປັນຄົນດັ້ງເດີມຄື ກັບເປັນ "ຄົນພື້ນເມືອງ" ຕາມບົດແນະນຳ 4.20 ຂອງທະນາຄານໂລກ. ຄົນທັງໝົດເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນຕິດ ພັນກັບພູພຽງ, ດ້ອຍໂອກາດທາງດ້ານເສດຖະກິດ

ແລະ ມີລະບົບການຜະລິດໃນການດຳລົງຊີວິດປະຈຳວັນ ທີ່ອີງໃສ່ແຕ່ການກຸ້ມກິນເປັນຕົ້ນຕໍ.

ການດຳລົງຊີວິດແລະລາຍໄດ້

ການຜະລິດກະສິກຳ

ປະຊາຊົນຢູ່ພູພຽງນາກາຍ ເຄີຍປູກເຂົ້າ, ຫາປາ, ລ້ຽງສັດ ແລະລ່າສັດປ່າມາກິນ ແລະ ຫາພືດປ່າເພື່ອນມາກິນໃນຄອບຄົວ. ໃນຊຸມປີຫຼ້າໆນີ້, ປະຊາກອນເພີ່ມຂຶ້ນ, ບັນຫາກ່ຽວກັບການປູກຝັງ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການສິນຄ້າ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ການຂຸດຄົ້ນປ່າໄມ້ ໜັກໜ່ວງຂຶ້ນເພື່ອຫາສິນຄ້າທີ່ເອົາໄປຂາຍໄດ້. ການຫັນຈາກເສດຖະກິດທີ່ກຸ້ມຕົນເອງທັງໝົດ ໄປເປັນເສດຖະກິດສິນຄ້າຫຼາຍຂຶ້ນນັ້ນ ແມ່ນມີຜູ້ທີ່ມາແຕ່ເຂດອື່ນ ເປັນຜູ້ກະຕຸກຊຸກຍູ້, ບາງຄົນກໍເຄື່ອນໄຫວຕັດໄມ້ ແລະຫາລາຍໄດ້ດ້ານເສດຖະກິດອື່ນໆ. ປະຊາຊົນເຫຼົ່ານີ້ ໄດ້ສ້າງຕະຫຼາດຊື້ຂາຍ ສຳລັບສິນຄ້າເຊັ່ນຜັກ, ຊີ້ນ ແລະຜະລິດຕະພັນຈາກປ່າໄມ້.

ຢ່າງໃດກໍດີ, ກະສິກຳກໍຍັງຄອບງຳເສດຖະກິດໂດຍແມ່ນເຂົ້ານາປີ. ເນື້ອທີ່ປູກຝັງທັງໝົດ ໃນປີ 2002 ມີປະມານ 700 ຮຕ ໂດຍເຂົ້າກວມເອົາປະມານ 80%. ການເຮັດນາບໍ່ຫຼາຍ (ບໍ່ເຖິງ 20%). ການຜະລິດເຂົ້າໄຮ່ ແມ່ນສືບຕໍ່ຫຼຸດລົງ ຍ້ອນດິນບໍ່ດີ, ອາກາດບໍ່ປົກກະຕິ ແລະ ຂາດເຕັກໂນໂລຊີທັນສະໄໝ. ໜ້າດິນໄດ້ຖືກເສາະໄຫຼໄປຫຼາຍ, ເປທັດຕ່ຳ (ດິນສົມ) ແລະມີທາດອົງຄະທາດໜ້ອຍແລະມີຄວາມສາມາດພື້ນຟູເອງໄດ້ຍາກ. ເມື່ອເປັນເຊັ່ນນີ້, ມີພຽງແຕ່ 17% ຂອງຄອບຄົວທັງໝົດ ທີ່ສາມາດມີເຂົ້າກຸ້ມກິນຕະຫຼອດປີ, ສ່ວນ 50% ແມ່ນອິດຫຼາຍກ່ວາ 6 ເດືອນ. ຜັກກໍໄດ້ເອົາມາປູກ ສ່ວນຫຼາຍ ຢູ່ຕາມສວນແຄມເຮືອນຫຼືຕາມແຄມນ້ຳ.

ປ/າ

ຖັດຈາກເຂົ້າແລ້ວ, ປາກໍເປັນອາຫານ ທີ່ສຳຄັນອີກປະເພດໜຶ່ງ ໃນທົ່ວເຂດດັ່ງກ່າວນີ້. ປາແມ່ນຫາມາກິນໃນຄອບຄົວ ເປັນສ່ວນໃຫຍ່ແຕ່ບໍ່ມັກເອົາ

ມາຂາຍເປັນປົກກະຕິ. ເຕັກນິກຫາປາປຸງໄປຕາມລະດູການ, ແຕ່ປະຊາຊົນມັກເອົາປາແຫ້ງມາເປັນອາຫານເສີມໃສ່ກັບປາທີ່ຫາມາໄດ້ໃນລະດູແລ້ງ.

ຜູ້ຊາຍໄປຫາປາ ດ້ວຍແຫຕາມແກ້ງແລະມອງໃນນ້ຳເລິກ. ເດັກນ້ອຍ ແລະແມ່ຍິງ ກໍຊອກຫາປາຕາມຕະຝັງແລະນ້ຳຕົ້ນ ຫາກີບຂຽດ, ແມງຕ່າງໆ ແລະປານ້ອຍ ເພື່ອເມື່ອເສີມອາຫານໃນຄອບຄົວ.

ສັດໃຫຍ່ແລະສັດປີກ

ການຂາຍສັດລ້ຽງ ໄດ້ເປັນແຫຼ່ງເງິນສົດຕົ້ນຕໍເພື່ອຊື້ເຂົ້າແລະສິນຄ້າອື່ນໆ, ຄາດວ່າຈະໄດ້ບໍ່ເຖິງ 50% ຂອງເງິນສົດທີ່ຄອບຄົວ ທີ່ຢູ່ໃນເຂດໂຄງການຫາໄດ້ມາ (ກຸ່ມໄຟຟ້ານ້ຳເທີນ 2, 1999). ຈຳນວນຄວາຍທັງໝົດໃນບ້ານທີ່ຈະຍົກຍ້າຍນັ້ນ ແມ່ນມີ 4.100 ໂຕ. ຢ່າງໃດກໍດີ, ສະເລ່ຍແລ້ວແຕ່ລະຄອບຄົວມີ 4.7 ໂຕ. ຢ່າງໃດກໍດີ, ການກະຈາຍກໍບໍ່ສະໝ່ຳສະເໝີ, ບາງຄອບຄົວມີຫຼາຍກ່ວາ 30-40 ໂຕ (ຮອດ 90 ໂຕ) ແລະສ່ວນຫຼາຍ ແມ່ນບໍ່ມີຄວາຍເລີຍ.

ໂດຍຄິດໄລ່ເນື້ອທີ່ລ້ຽງສັດ, ອັດຕາສະເລ່ຍຕໍ່ເນື້ອທີ່ແມ່ນຕ່ຳປະມານສັດຕົວໜຶ່ງຕໍ່ 20 ຮຕ, ແຕ່ໃນບໍ່ດິນມານີ້, ມັນກໍເພີ່ມຂຶ້ນຍ້ອນມີການຄຸ້ມຄອງໃນແຕ່ລະບ້ານ.

ແຕ່ລະຄອບຄົວ ມີໝູໂດຍສະເລ່ຍແລ້ວ 6 ໂຕ ຕໍ່ຄອບຄົວ. ເກືອບທຸກເຮືອນມີໝູ, ສ່ວນຫຼາຍເພື່ອໃຫ້ມັນກິນເສດອາຫານ ແລະເປັນລາຍໄດ້ເສີມແຕ່ຍັງຂ້າກິນໃນຄອບຄົວ ຫຼືນຳໃຊ້ໃນພິທີກຳ ຕ່າງໆ.

ໄກ່ລາດແມ່ນມີໃນທຸກໆເຮືອນ ໂດຍສະເລ່ຍແມ່ນ 15 ໂຕຕໍ່ຄອບຄົວ. ໄກ່ແມ່ນເກັບໄວ້ຂາຍ, ໄວ້ກິນແລະໃຊ້ໃນພິທີກຳຕ່າງໆ.

ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ

ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ເປັນແຫຼ່ງສຳຄັນເພື່ອເປັນລາຍໄດ້ເພີ່ມ. ການຫາເອົາຂີ້ຊີ້, ຢາງບົງແລະຜະລິດຕະພັນອື່ນໆຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ໃນຊຸມປີຜ່ານມາໄດ້ເຮັດໃຫ້ກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງສິ້ນເບື້ອງເວລາຫຼາຍຂຶ້ນເພື່ອໄປຫາໃນເຂດປ່າສະຫງວນທີ່ໃກ້ຄຽງ. ອັນນີ້ເຮັດ

ໃຫ້ການຫາເອົາເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ມາແລກເຂົ້າແມ່ນ ຍາກຂຶ້ນແລະກໍເປັນໄພຂົ່ມຂູ່ ທີ່ຈະເກີດໄພອິດຢາກ.

ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ກວມເອົາປະມານ 12% ຂອງລາຍຮັບ, ຕົກເປັນ 2% ຂອງຄ່າໃຊ້ສອຍໃນ ຄອບຄົວ. ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນ ຫຼາຍຕໍ່ລາຍໄດ້ເປັນເງິນສົດ ສໍາລັບໂທບ້ານທີ່ຢູ່ຕາມ ແຄມປ່າ. ການເກັບຂີ້ຊີ ແມ່ນໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນແຕ່ 17 ໂຕນໃນປີ 1996 ມາເປັນ 80 ໂຕນໃນປີ 1997 ຊຶ່ງ ຂີ້ຊີແມ່ນເຄື່ອງປ່າອັນໜຶ່ງ ທີ່ມີຄ່າທີ່ສຸດ. ໃນໄລຍະ ດຽວກັນນັ້ນ, ຢາງບົງທີ່ຫາມາໄດ້ ກໍຫຼຸດລົງແຕ່ 50 ໂຕນມາເປັນ 22 ໂຕນ, ທັງຍ້ອນວ່າໄດ້ສົນໃຈໄປຫາ ຂີ້ຊີ ຫຼື ຍ້ອນມີໜ້ອຍ. ຫວາຍແມ່ນຍັງບໍ່ຮູ້ສະພາບຈະ ແຈ້ງສ່ວນການຫາໝາກແໜ່ງແມ່ນຍັງຄືເກົ່າ (ແຜນ ຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, 2003).

ລາຍຮັບ

ໃນປີ1996, ລາຍໄດ້ສະເລ່ຍຕໍ່ຄອບຄົວເປັນ ເງິນສົດສໍາລັບ16ບ້ານທີ່ໄດ້ມີການສໍາຫຼວດແມ່ນຕົກ ຢູ່25ໂດລາ (ອົງການແຄ, 1996). ເກືອບເຄິ່ງໜຶ່ງ ຂອງເງິນທີ່ໄດ້ມາ (ລວມເອົາ 20% ຈາກກະສິກໍາ ແລະລ້ຽງສັດ, 10% ຈາກຄ່າແຮງງານ) ແລະສ່ວນ ເຫຼືອແມ່ນມາຈາກການແລກປ່ຽນ (ລວມມີ 30% ຈາກເຂົ້າ, 10% ຈາກກະສິກໍາ) (ອົງການແຄ, 1996). ໃນປີ 1998, ລາຍໄດ້ສະເລ່ຍຂອງແຕ່ລະ ຄອບຄົວແມ່ນຕົກຢູ່ 450ໂດລາ ແຕ່ກໍຍັງຕໍ່ກວ່າຂີດ ຄວາມທຸກທຸກຍາກແຫ່ງຊາດຄື 750 ໂດລາ (ໜ່ວຍ ງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, 1998).

ໂຄງລ່າງ

ການສ້າງສາຍສົ່ງໄຟຟ້າໃນບໍ່ດົນມານີ້ ອອກ ແຕ່ທ່າແຂກ ໄດ້ມາຮອດບ້ານອຸດົມສຸກ. ຢ່າງໃດກໍດີ, ຫຼາຍຄອບຄົວ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນມີໄຟຟ້າແລະຄອບຄົວທີ່ ມີເງິນແດ່ ກໍໃຊ້ໝໍ້ໄຟ.

ຢູ່ພູພຽງນາກາຍ, 50% ຂອງຫຼັງຄາເຮືອນ ມີນໍ້າສ້າງບົດຝາ, 35% ບໍ່ມີຝາບົດ ແລະ 60% ໃຊ້ ນໍ້າຈາກສາຍນໍ້າເທົ່ານັ້ນ ທີ່ເປັນແຫຼ່ງສະໜອງນໍ້າ. ຄື

ກັບ ຢູ່ປ່າສະຫງວນນາກາຍນໍ້າເທີນ, ຢູ່ພູພຽງນາກາຍ ກໍບໍ່ມັກຕົ້ມນໍ້າກິນຄືກັນ (ແຜນຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ປະຊາຊົນ 2003).

ກ່ຽວກັບທາງ, ເສັ້ນທາງເລກ 8ເບ ແມ່ນ ທາງທີ່ບໍ່ໄດ້ຢຽບແໜ້ນແລະມີຄຸນນະພາບຕໍ່າ, ໂດຍ ສະເພາະ ເມື່ອມັນຂຶ້ນສັນພູແລະຂ້າມພູພຽງໄປຫາ ບ້ານນໍ້າງຽນ.

ການສຶກສາ

ຕາມທິດສະດີແລ້ວ, ແຕ່ລະບ້ານ ຈະມີໂຮງ ຮຽນຂອງຕົນ, ແຕ່ບ້ານໃຫຍ່ (ຄືບ້ານດອນ, ບ້ານ ບົວມາ, ບ້ານນາກາຍໃຕ້ແລະບ້ານທ່າລ້ຽງ) ເທົ່ານັ້ນ ທີ່ມີໂຮງຮຽນ ໃຊ້ການໄດ້ດີ. ໂຮງຮຽນບາງບ່ອນແມ່ນ ໂທບ້ານເອງເປັນຜູ້ຊ່ວຍ ເມື່ອອໍານາດການປົກຄອງ ທ້ອງຖິ່ນ ບໍ່ມີທຶນຮອນທັງບໍ່ສາມາດຫາທາງຄູໃຫ້ໄດ້. ການມາຮຽນແມ່ນມີໜ້ອຍ, ດ້ານໜຶ່ງແມ່ນຍ້ອນຢາກ ໃຫ້ເດັກນ້ອຍ ໄປຊ່ວຍວຽກຢູ່ເຮືອນຢູ່ຊານເພື່ອຫາ ລາຍໄດ້ທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຫຼືບໍ່ ກໍນາຍຄູບໍ່ມັກມາ ປະຈໍາປານໃດ.

ໂທບ້ານມີແຕ່ສ່ວນໜ້ອຍເທົ່ານັ້ນ ທີ່ອ່ານ ອອກຂຽນໄດ້ແລະຍັງບໍ່ທັນມີພາສາເຜົ່າໃດ ມີໜັງສື ຕົນເອງ. ແມ່ຍິງສ່ວນຫຼາຍແມ່ນກຶກໜັງສື ຍົກເວັ້ນ ແມ່ຍິງຈໍານວນໜ້ອຍໜຶ່ງ, ຊຶ່ງສ່ວນຫຼາຍຢູ່ບ້ານອຸດົມ ສຸກ ແລະ ບ້ານລຽບແຄມທາງ ຫຼືບໍ່ກໍຫາກໍຍ້າຍມາ ແຕ່ເຂດທົ່ງພຽງ. ລະດັບຂອງຜູ້ຊາຍທີ່ອ່ານອອກຂຽນ ໄດ້ ແມ່ນຫຼາຍກວ່າໜ້ອຍໜຶ່ງ. 63% ຂອງຄົນຢູ່ພູ ພຽງນາກາຍ ໄດ້ລາຍງານວ່າບໍ່ເຄີຍໄປໂຮງຮຽນເລີຍ ມີແຕ່ 31% ໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນປະຖົມ.

ກໍາມະກອນສ່ວນຫຼາຍ ແລະ ໂດຍສະເພາະ ຜູ້ຊາຍທີ່ຍ້າຍເຂົ້າມາຢູ່ໃໝ່ ແມ່ນຮູ້ໜັງສື. ນາຍບ້ານ ສ່ວນຫຼາຍ ແມ່ນມາແຕ່ບ່ອນອື່ນ (ເຂດລາວລຸ່ມ) ຊຶ່ງ ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າການຮູ້ໜັງສື ສາມາດເຮັດໃຫ້ຄົນເຮົາມີ ຖານະບົດບາດແລະອໍານາດສູງຢູ່ໃນບ້ານ (ແຜນຍົກ ຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, 2003).

ສາທາລະນະສຸກ

ສະຖິຕິດ້ານສາທາລະນະສຸກສຳລັບຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຍ້າຍຢູ່ພູພຽງນາກາຍ ແມ່ນໄດ້ເກັບມາຊຶ່ງເປັນພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງຜົນການສຳຫຼວດ ດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນປີ 1988. ສາເຫດຕົ້ນຕໍຂອງຄວາມຕາຍ ທີ່ໄດ້ເກັບກຳມາໄດ້ແມ່ນ "ໄຂ້" ແລະ"ໄຂ້ຍຸງ", ຊຶ່ງກວມເອົາປະມານ 50% ໃນປີ 1997-98. ສາເຫດອື່ນທີ່ປະຊາຊົນຍົກຂຶ້ນ ແມ່ນພະຍາດຖອກທ້ອງແລະລະບົບຫາຍໃຈອັກເສບ. 232 ຄົນ ໄດ້ລາຍງານວ່າເຄີຍເປັນໄຂ້ຍຸງໃນປີ 1998. ຢ່າງໃດກໍດີ, ໂຄງການຄວບຄຸມພະຍາດໄຂ້ຍຸງ ລາວ-ສະຫະພາບຢູລົບແມ່ນສຳເລັດລົງດ້ວຍຜົນສຳເລັດ ໂດຍເຮັດໃຫ້ພະຍາດໄຂ້ຍຸງຢູ່ພູພຽງນາກາຍ ຫຼຸດລົງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ. ອັດຕາສ່ວນຮ້ອຍຂອງຄົນເຈັບ ທີ່ກວດເບິ່ງຢູ່ໂຮງໝໍເມືອງນາກາຍ ມີເຂື່ອໄຂ້ຍຸງ ແມ່ນ 38% ໃນປີ 1996 ແລະຍັງເຫຼືອ 1,8% ໃນປີ 2001. ຢູ່ເມືອງມະຫາໄຊ, ຍົມມະລາດແລະນາກາຍ, ມີໂຮງໝໍ ລະດັບເມືອງຫຼັງດຽວແລະມີອີກສຸກສາລາ 4-5ບ່ອນໃນແຕ່ລະເມືອງ. ອັດຕາສ່ວນຂອງທ່ານໝໍກັບປະຊາ ຊົນຢູ່ແຂວງຄຳມ່ວນແມ່ນ 1 ຕໍ່ 4.800ຄົນ ໃນປີ 2001 (ແຜນຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, 2003). ເຖິງແມ່ນວ່າໂຮງໝໍບາງແຫ່ງມີແລ້ວ, ແຕ່ມັນກໍຍັງມີພະນັກງານບໍ່ຄົບ ແລະ ມີຢາປົວພະຍາດຕົ້ນຕໍແຕ່ເລັກນ້ອຍ. ໃນແຕ່ລະບ້ານ ຈະມີອາສາສະໝັກ, ແຕ່ອາສາສະໝັກດັ່ງກ່າວ ແມ່ນມີຢາແຕ່ຈຳເປັນແລະຕ້ອງມີການຍົກລະດັບຕື່ມ. ຢູ່ພູພຽງ, ໄລຍະທາງໄປຫາໂຮງໝໍທີ່ໃກ້ສຸດ (ເມືອງອຸດົມສຸກ) ແມ່ນ 11 ກມ ແລະສ່ວນຫຼາຍ ແມ່ນຢ່າງໄປເທົ່ານັ້ນ. ມີ 3,9% ຂອງຄົນ ໄດ້ລາຍງານວ່າໄດ້ໄປຫາໝໍໃນປີ 1998.

ເຂດລຸ່ມເຂື່ອນນາກາຍ

ທັງໝົດຊ່ວງຂອງນ້ຳເທີນແຕ່ເຂື່ອນ ຫາຍອດນ້ຳຂອງອ່າງເກັບນ້ຳເທີນຫີນບູນ ແມ່ນບໍ່ມີການປູກຝັງຫຍັງ. ແຕ່ເຂື່ອນຫາບ້ານກະໂດກ (ບ້ານທຳອິດ, 50ກມ ລຸ່ມເຂື່ອນລົງໄປ), ນ້ຳເທີນມີແຕ່ແກ້ງແລະ

ວັງຕິດຕໍ່ກັນໄປ (ກົງດູອິນ, 1996). ຕົວຈິງໃນຊ່ວງ 12ກມທຳອິດ ຮອດປາກນ້ຳພາວ, ແມ່ນບໍ່ມີເຮືອນຢູ່ແບບຖາວອນ. ປະຊາຊົນຕາມບ້ານທີ່ຢູ່ລຽບແຄມທາງເລກ 8ເບ ແຕ່ບ້ານຄຳເກີດຫາບ້ານຫຼັກຊາວເຄີຍມາຫາປາຢູ່ນີ້.

ຜົນກະທົບ

ພູພຽງນາກາຍ

ຜົນກະທົບດ້ານສັງຄົມຕົ້ນຕໍ ຂອງໂຄງການແມ່ນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, ຍ້ອນມີອ່າງເກັບນ້ຳນາກາຍ, ໃນຈຳນວນຄົນທັງໝົດປະມານ 5.684 ຄົນ ຈາກ 1.030ຄອບຄົວ ຂອງ 17ບ້ານ, ໃນນັ້ນ 15ບ້ານ ຈະໄດ້ຍົກຍ້າຍໝົດ.

ປະຊາຊົນຢູ່ພູພຽງ ຍັງຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກກິດຈະກຳກໍ່ສ້າງຢູ່ດິນຂອງໂຄງການ, ເຊັ່ນເຂື່ອນນາກາຍ, ຄອງຮັບນ້ຳ, ໂຄງລ່າງຮັບນ້ຳ, ການກໍ່ສ້າງເສັ້ນທາງເລກທີ 8ເບ ຊ່ວງທີ່ຈະຍ້າຍ ແລະວຽກອຸບມຸງຈຳນວນໜຶ່ງ. ຜົນກະທົບແລະການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ຂອງວຽກກໍ່ສ້າງໄດ້ຍົກຂຶ້ນໃນໝວດຕໍ່ໄປນີ້.

ບັນຫາສຸກຂະພາບອັນສຳຄັນ ທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ແມ່ນພົວພັນກັບກະແສຂອງກຳມະກອນກໍ່ສ້າງຫຼາຍກວ່າຜົນກະທົບຈາກອ່າງ. ໂລກເອດ ຖືວ່າເປັນບັນຫາທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ. ກຸ່ມທີ່ສ່ຽງສູງຄາດວ່າ ຈະເປັນແຮງງານທີ່ທຽວໄປທຽວມາ ເຊັ່ນກຳມະກອນກໍ່ສ້າງ, ຄົນຂັບລົດຂົນສົ່ງ, ສາວຕາມຮ້ານເຫຼົ່າແລະຜູ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄ້າປະເວນີ.

ຄາດວ່າອຸບັດຕິເຫດ ຈາກການສັນຈອນໄປມາແລະອຸບັດຕິເຫດອື່ນໆ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນເມື່ອເລີ້ມສ້າງໂຄງການ.

ໃນໄລຍະຍາວ, ໃນເມື່ອມີການນຳໃຊ້ມາດຕະການໃນດ້ານສາທາລະນະສຸກ, ຄາດວ່າຈະບໍ່ມີຜົນກະທົບຫຍັງຈາກໄຂ້ຍຸງແລະພະຍາດອື່ນໆ ທີ່ມາຈາກຢູງ. ເຖິງແມ່ນວ່າຫຼາຍບ່ອນທີ່ເປັນບ່ອນເພາະພັນຂອງ ຢູງ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດ

ຕະການ ປ້ອງກັນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ຈະຊ່ວຍຮັກສາ ພະຍາດໄຂ້ຍຸງໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບປັດຈຸບັນນີ້.

ນ້ຳເທີນຊ່ວຍລຸ່ມເຂື່ອນນາກາຍໄປ

ລຸ່ມເຂື່ອນນາກາຍລົງໄປ ແລະເໜືອປາກ ນ້ຳພາວ, ນ້ຳເທີນ ຈະປ່ຽນສະພາບສິ່ງແວດລ້ອມ ຍ້ອນກະແສນ້ຳຫຼຸດລົງ. ລາຍຕາມຊ່ວງນີ້ບໍ່ມີບ້ານຄົນ ຢູ່, ກ່ອນອື່ນແມ່ນຍ້ອນສະພາບພູມສັນຖານບໍ່ເຮັດໃຫ້ ຄົນເຂົ້າມາຢູ່ໄດ້. ກໍຮູ້ກັນຢູ່ວ່າມີຄົນເຂົ້າມາຫາປາ ແລະລ່າເນື້ອໃນຊ່ວງນີ້. ຈາກການສຳພາດແລະສຳ ຫຼວດ ກໍຍັງຮູ້ຕື່ມອີກວ່າ ການຫາປາແມ່ນບໍ່ໄດ້ຫຼາຍ, ບໍ່ເທົ່າໃດພັນໂດລາຕໍ່ປີ ລວມເງິນໄດ້ທັງໝົດແລະມູນ ຄ່າແລກປ່ຽນ.

ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບແລະການຄຸ້ມຄອງ

ຫຼຸດຜ່ອນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ

ໄດ້ມີການພິຈາລະນາທາງເລືອກຫຼາຍໆຢ່າງ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຈຳນວນບ້ານ ທີ່ຕ້ອງຖືກຍົກຍ້າຍຫຼຸດລົງ ໃຫ້ຍັງເຫຼືອໜ້ອຍ, ລວມທັງຫຼຸດລະດັບນ້ຳໃນເວລາ

ມັນເຕັມສຸດ. ເມື່ອຄົນສ່ວນຫຼາຍຢູ່ພູພຽງນາກາຍ ຢູ່ ລາຍຕາມແຄມນ້ຳ, ຢູ່ເໜືອລະດັບນ້ຳຖ້ວມທຳມະ ດາເທົ່ານັ້ນ ຄື 525ມ, ລະດັບນ້ຳເຕັມສຸດຕ້ອງໄດ້ຫຼຸດ ໃຫ້ລົງຕໍ່ກວ່ານີ້ ກ່ອນຈະເຮັດໃຫ້ຈຳນວນຜູ້ຄົນທີ່ຈະ ຖືກຍົກຍ້າຍ ຫຼຸດລົງ ໄດ້ເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ. ຖ້າ ຈະເຮັດແນວນີ້ ມັນກໍຈະເຮັດໃຫ້ໂຄງການບໍ່ມີປະ ສິດທິຜົນທາງດ້ານເສດຖະກິດ ຍ້ອນວ່າຫຼຸດບໍລິມາດ ກັກເກັບນ້ຳລົງ ແລະ ຈະເຮັດໃຫ້ການຜະລິດໄຟຟ້າ ຫຼຸດລົງອີກດ້ວຍ.

ແຜນຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ

ບໍລິສັດໄຟຟ້ານ້ຳເທີນ 2 ໄດ້ສ້າງແຜນຄຸ້ມ ຄອງການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ສຳລັບຜູ້ທີ່ຕ້ອງ ຍ້າຍນັ້ນຄື ແຜນຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ. ແຜນດັ່ງ ກ່າວ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນງານ ບັບປຸງຊີວິດກມເປັນຢູ່ແລະທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍຂອງ ຊັບສິນ ໃນນີ້ໄດ້ເນັ້ນເຖິງການຮັກສາພິທີກຳພື້ນເມືອງ ເຂົ້ານຳ ຊຶ່ງແຕ່ລະບ້ານກຳລັງດຳເນີນຢູ່.

ຕາຕະລາງ 4.1. ຄວາມມັກຂອງຜູ້ທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍເບິ່ງຕາມການເລືອກບ່ອນຍົກຍ້າຍ.

ປັດໄຈ	ລາຍລະອຽດ
ດ້ານກະສິກຳ	<ul style="list-style-type: none"> ການສະໜອງນ້ຳຕ້ອງເຂົ້າໄປເຖິງອ່າງເກັບນ້ຳ, ລວມທັງສ້າງໂຄງລ່າງເພື່ອໃຫ້ ຖັງສູງແລ້ວປ່ອຍນ້ຳໄຫຼລົງໃສ່ໄຮ່ນາ; ດິນທີ່ເຮັດນາຈະບໍ່ຄ່ອຍຫຼາຍ, ດີແທ້ບໍ່ເກີນ15%; ດິນປູກຝັງທີ່ເລືອກມາ ຈະຕ້ອງໃຫ້ຜົນຜະລິດເໝາະສົມເພື່ອປູກເຂົ້າ, ຈະຢູ່ ບ່ອນໃດກໍໄດ້; ແລະ ດິນປູກຝັງຄວນເປັນດິນຕອນດຽວຕໍ່ກັນ, ຖ້າເປັນໄປໄດ້.
ດ້ານສັງຄົມ	<ul style="list-style-type: none"> ເຂດຍົກຍ້າຍມາຢູ່ໃໝ່ຄວນຢູ່ໃກ້ບ້ານເກົ່າເທົ່າທີ່ຈະໃກ້ໄດ້ ແລະ ຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງປັດໄຈທາງດ້ານສັງຄົມແລະວັດທະນະທຳລວມທັງເຂດສັກສິດ ແລະເຂດແດນທີ່ເຄີຍນັບຖືກັນມາ.
ດ້ານຊັບພະຍາກອນ	<ul style="list-style-type: none"> ເສັ້ນທາງຫຼືໂຄງລ່າງຂົນສົ່ງອື່ນໆ ຕ້ອງໃຊ້ໄດ້ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ໄປມາຫາ ຕະຫຼາດ ແລະ ການບໍລິການສະໜັບສະໜູນອື່ນໆ; ແລະ ເສັ້ນທາງໄປຫາອ່າງເກັບນ້ຳ, ເຂດນ້ຳຂຶ້ນນ້ຳລົງ, ປ່າໄມ້ແລະທົ່ງລ້ຽງສັດ ຄວນ ສະດວກ.

ເຂດຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນມາຢູ່

ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ມີການປະເມີນເບື້ອງຕົ້ນ, ເຂດທີ່ມີທ່າແຮງເພື່ອຍົກຍ້າຍໄປຢູ່ ແມ່ນຢູ່ພູພຽງນາກາຍ ແລະເມືອງຍົມມະລາດ. ວຽກປົກສາຫາລືແລະການເຂົ້າຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ເຫັນໄດ້ຄວາມມັກຫຼາຍ ແຕ່ກໍມີຂໍ້ຍົກເວັ້ນຈຳນວນໜຶ່ງ ຄືຢາກຢູ່ພູພຽງນາກາຍຫຼາຍກວ່າ ຈະຍ້າຍລົງໄປຢູ່ທົ່ງພຽງ. ຕາຕະລາງ 4.1. ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນປັດໄຈທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ໄທບ້ານ ເມື່ອເລືອກເອົາຕາມຄວາມມັກກ່ຽວກັບບ່ອນຍ້າຍໄປຢູ່. ການເລືອກເອົາທາງເລືອກ ແມ່ນໄດ້ຄຳນຶງເຖິງປັດໄຈເຫຼົ່ານີ້.

ໃນປີ 2003, ການປະເມີນໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຂດທີ່ມີລັກສະນະສະເພາະຕື່ມ ຢູ່ຕາມຝັ່ງຕາເວັນຕົກສ່ຽງໃຕ້ຂອງອ່າງເກັບນ້ຳທີ່ຈະສະໜອງນ້ຳຊົນລະປະທານ, ແລະງ່າຍທີ່ຈະເຂົ້າເຖິງເຂດນ້ຳຂຶ້ນນ້ຳລົງ, ທົ່ງຫຍ້າ ແລະປ່າໄມ້. ດິນສ່ວນຫຼາຍ ຄ້ອຍຂຶ້ນບໍ່ເຖິງ 15% ໝາຍສຳລັບເປັນບ່ອນຕັ້ງບ້ານ ແລະເຮັດເປັນດິນປູກຝັງໃຫ້ແຕ່ລະຄອບຄົວ. ເຂດທີ່ມີທ່າແຮງ ຈະເປັນບ່ອນສ້າງບ້ານໃໝ່ ແມ່ນບ່ອນຢູ່ໃນເຂດທີ່ບ້ານເກົ່າຕັ້ງມາກ່ອນ. ສະຖານທີ່ຈະເປັນບ່ອນສ້າງບ້ານໃໝ່ນັ້ນ ແມ່ນມີໃນຮູບ 3.5.a.

ໂຄງລ່າງ

ໂຄງການຈະໄດ້ສ້າງໂຄງລ່າງໃໝ່ໃຫ້ແຕ່ລະບ້ານລວມທັງເຮືອນຢູ່, ໄຟຟ້າ, ນ້ຳປະປາ, ຊົນລະປະທານ, ລະບົບຊົນລະປະທານ, ໂຮງຮຽນແລະໂຮງລ້ຽງເດັກ, ໂຮງໝໍແລະໂຄງລ່າງຂອງບ້ານ. ໝໍ້ແບ່ງໄຟຟ້າທີ່ມີກຳລັງ 20 ເມກາວັດ ເພື່ອສະໜອງໄຟຟ້າໃຫ້ທ້ອງຖິ່ນນີ້ ຈະຕັ້ງຢູ່ໃກ້ໂຮງໄຟຟ້າ. ອັນຈະຊ່ວຍອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ຈັກບ້ານນີ້ ແທນທີ່ຈະໃຊ້ຈັກດູດນ້ຳທີ່ໃຊ້ນ້ຳມັນ ຄືໃນປະຈຸບັນນີ້ ແລະຈະເປັນການສະໜອງພະລັງງານທີ່ມີເສດຖະກິດ, ສະດວກແລະຖືກກວ່າ.

ໂຄງການ ຈະໄດ້ຍົກລະດັບແລະສ້າງທາງຊ່ວງໃໝ່ຂອງທາງເລກ8ເບ ຢູ່ພູພຽງນາກາຍແລະສ້າງທາງຕໍ່ເຂົ້າບ້ານທີ່ຍົກຍ້າຍມາຢູ່ໃໝ່. ການປັບປຸງເສັ້ນທາງ ແມ່ນໄດ້ຍົກຂຶ້ນໃນພາກ 3.

ທາງເລືອກໃນການທຳມາຫາກິນ

ບໍລິສັດໄຟຟ້ານ້ຳເທີນ 2 ຈະຮັບຜິດຊອບໃນການຕິດຕັ້ງ, ດຳເນີນການ ແລະບົວລະບັດຮັກສາຈັກດູດນ້ຳ ເມື່ອເອົາມາໃຫ້ແກ່ບ້ານທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍ ແລະຈະຈັດທານນ້ຳສ້າງເພື່ອໃຊ້ດື່ມ. ໄຟຟ້າ ຈະສະໜອງໃຫ້ແຕ່ລະເຮືອນ ແລະ ເສັ້ນທາງ ທີ່ແລ່ນໄດ້ຕະຫຼອດປີ ຈະຜ່ານບ້ານໃໝ່ໄປ. ແຕ່ລະຄອບຄົວຈະມີດິນສວນເພື່ອປູກຜັກ, ຕົ້ນໄມ້ກິນໝາກ ແລະປູກເຮືອນຕ່າງໆ ປະມານ 0,5ຮຕ. ເຄື່ອງມືອຸປະກອນ, ເບ້ຍໄມ້ ແລະເຄື່ອງທີ່ຈຳເປັນອື່ນໆກໍຈະຈັດຫາໃຫ້ອີກ. ສິ່ງທັງໝົດເຫຼົ່ານີ້ ໄດ້ກຳນົດອອກແລະຂຶ້ນງົບປະມານ ໃນສັນຍາສຳປະທານ (2002) ແລະໃນ ແຜນຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ (2003).

ຜູ້ທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍ ຈະມີທາງເລືອກທາກິດຈະກຳເພື່ອທຳມາຫາກິນເພີ່ມ ຊຶ່ງໃນນັ້ນ ໂຄງການຈະໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນເຂົາເຈົ້າຢ່າງເຕັມສ່ວນ ມີການເຮັດນາໃຊ້ນ້ຳຊົນລະປະທານ, ປ່າໄມ້ການຄ້າ, ການປະມົງໃນອ່າງເກັບນ້ຳແລະການລ້ຽງສັດ. ບ້ານທີ່ຍົກຍ້າຍມາຢູ່ໃໝ່ທັງໝົດ ຈະມີມາດຕະຖານບໍ່ຕ່ຳກວ່າ ບ້ານທີ່ໄດ້ທົດລອງຍົກຍ້າຍມາໃນປະຈຸບັນນີ້. ການປະສົມປະສານກິດຈະກຳຂອງຄອບຄົວ ທີ່ຈະຍົກຍ້າຍມາດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ ແມ່ນມີນັກຊ່ຽວຊານປ່າໄມ້, ກະສິກຳ ແລະເສດຖະກິດກະສິກຳ ມາຊ່ວຍຄັດເລືອກ ໂດຍອີງໃສ່ການສຶກສາແລະການຕີລາພື້ນຖານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ. ຍຸດທະສາດໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ຄວາມເປັນມາ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະພື້ນຖານວັດທະນະທຳ ແລະເສດຖະກິດ-ສິ່ງແວດລ້ອມຂອງປະຊາຊົນ ຊຶ່ງໃນນັ້ນເຂົາເຈົ້າເປັນສ້າງມາ. ລັກສະນະຄວາມສຳຄັນ ຂອງແບບແຜນການດຳລົງຊີວິດມີຄື:

- ເຂດສະເພາະເຮັດນາແຊງ ເພື່ອປູກເຂົ້າລວມທັງສວນຜັກແລະເດີນຫຍ້າ. ການພັດທະນາເຂດດັ່ງກ່າວຈະອີງໃສ່ i.) ການປັບປຸງດິນໃຫ້ດີຂຶ້ນ; ii.) ການປູກພືດເພື່ອຂາຍເອົາເງິນ; iii.) ສ້າງສິນເຊື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າແລະ iv.) ສະໜັບສະໜູນດ້ານການຈັດຕັ້ງຜ່ານການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ.
- ການປູກຫຍ້າ ເພື່ອໃຫ້ສັດໃຫຍ່ສົມທົບກັບການລ້ຽງສັດຕາມເຂດນ້ຳຂຶ້ນນ້ຳລົງ ແລະການລ້ຽງງົວຕາມປ່າແບບຄຸ້ມຄອງ. ອັນນີ້ຈະຊ່ວຍໃຫ້ສັດໃຫຍ່ ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ມີຢູ່ໃນປະຈຸບັນໄດ້. ມັນຍັງມີທ່າແຮງ ທີ່ຈະເພີ່ມການຜະລິດສັດນ້ອຍຍ້ອນຄວບຄຸມພະຍາດສັດ.
- ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ (ມີເຖິງ 13.750໐໐ຕ). ອັນນີ້ ຈະເຮັດໃຫ້ໄຫບ້ານມີແຫຼ່ງລາຍຮັບ ທີ່ເປັນພື້ນຖານແລະຈະເປັນອາຊີບ ທີ່ຮັບປະກັນສຳລັບຄົນທີ່ຢູ່ພູພຽງນາກາຍ.
- ການປະມົງໃນອ່າງເກັບນ້ຳ ທີ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງ ທີ່ແຜນຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ (2002) ໄດ້ສະໜູນວ່າການຫາປາໄດ້ປະມານ 350໐໐໐ຕໍ່ປີ. ອັນນີ້ຈະເຮັດໃຫ້ຂາຍປາອອກ 250 ໂຕນແລະອີກ 100 ໂຕນເພື່ອເອົາມາກິນ, ຊຶ່ງຫຼາຍກວ່າສະພາບປະຈຸບັນ. ການພັດທະນາ ຈະໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນດ້ວຍ "ແຜນຄຸ້ມຄອງການປະມົງໃນອ່າງເກັບນ້ຳເບື້ອງຕົ້ນ"; ແລະ
- ຄາດວ່າຈະຕ້ອງມີແຮງງານ 400 ຄົນປີໃນເວລາກໍ່ສ້າງແລະປະມານ100ຄົນປີ ພາຍຫຼັງສຳເລັດສ້າງແລ້ວ ເພື່ອເຮັດວຽກເກັບກູ້ໄມ້ທີ່ລອຍພູອອກຈາກອ່າງເກັບນ້ຳນາກາຍ ແລະບົວລະບັດຮັກສານອກໂຮງງານ (ແຜນຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ 2002)

ຄອບຄົວເຫຼົ່ານີ້ ຈະໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ ຈາກໂຄງການທາງດ້ານສະບຽງອາການ ຈົນກວ່າຈະມີລາຍຮັບເຖິງລະດັບທີ່ຮັບໄດ້. ລາຍຮັບທີ່ສາມາດໄດ້ເຕັມສ່ວນ ຄາດວ່າ ຈະໄດ້ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອ ໄດ້ຍົກຍ້າຍມາແລ້ວ 8 ຫາ 9 ປີ. ອີງຕາມລັກສະນະຂອງດິນ, ມັນກໍຈະແຈ້ງແລ້ວວ່າ ວຽກປ່າໄມ້ແລະການລ້ຽງ

ປາ ຈະເຮັດໃຫ້ມີລາຍໄດ້ທີ່ຍືນຍົງຂຶ້ນ. ເບົາໝາຍຂອງລາຍໄດ້ທີ່ຄາດໄວ້ແມ່ນ 1.200 ໂດລາ ຕໍ່ຄອບຄົວ (ຄ່າເງິນປີ 2002), ເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍກວ່າ 160% ຂອງສະພາບໃນປະຈຸບັນ ແລະຢູ່ສູງກວ່າ ຂີດໝາຍຄວາມທຸກຍາກ ຊຶ່ງຢູ່ໃນລະດັບ 750 ໂດລາ.

ຄວາມສ່ຽງຈຳນວນໜຶ່ງ ອາດແຕະຕ້ອງຕໍ່ລາຍຮັບທີ່ໄດ້ຄາດໄວ້ ຄືກ່າວມາເທິງນັ້ນ. ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງທີ່ດີທີ່ສຸດ ແມ່ນການມອບເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ໃຫ້ພຽງພໍ ເພື່ອນຳໃຊ້ ໃນປີຕໍ່ໄປ. ມາດຕະການຫຼຸດຜ່ອນທີ່ດີທີ່ສຸດ ອັນທີ່ສອງ ແມ່ນປັບປຸງຄວາມຮູ້ພື້ນຖານແລະທຶນຮອນ ໃຫ້ຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຍົກຍ້າຍ ເພື່ອໃຫ້ພວກເຂົາເຈົ້າພັດທະນາຄວາມສາມາດ ແລະປັບຕົວໃຫ້ເໝາະສົມກັບສະພາບການທີ່ປຸງແປງ.

ບ້ານສາທິດ

ຈຸດປະສົງຂອງການສ້າງບ້ານສາທິດ ທີ່ຈະໄດ້ຍ້າຍມາຢູ່ກ່ອນຜູ້ອື່ນ ແມ່ນເພື່ອໃຫ້ໂອກາດທົດລອງເບິ່ງ, ພິສູດການຄາດຄະເນແລະຫາທາງແກ້ບັນຫາລ່ວງໜ້າກ່ອນຈະມີການຍົກຍ້າຍບ້ານ.

ສາມບ້ານຄືບ້ານໜອງບົວ, ບ້ານສາຍລົມ ແລະບ້ານປ່າມັນຕົ້ນ ໄດ້ຖືກເລືອກເພື່ອຍົກຍ້າຍມາເປັນບ້ານສາທິດ. ການວາງແຜນເພື່ອສ້າງແລະຍ້າຍມາສ້າງບ້ານສາທິດ ໄດ້ເຮັດມາແຕ່ 2002. ມາຮອດກາງປີ 2003, ສາມບ້ານໄດ້ຍ້າຍມາແລ້ວພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ສ້າງເຮືອນແລະໂຄງລ່າງອັນຈຳເປັນ ໄດ້ສຳເລັດ (ໄຟຟ້າແລະເສັ້ນທາງ).

ບົດຮຽນອັນປະເສີດ ກໍໄດ້ຮັບມາຈາກບ້ານສາທິດແລະໄດ້ນຳໃຊ້ເຂົ້າ ເພື່ອປັບປຸງແຜນໃນຕໍ່ໜ້າສຳລັບຂະບວນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຕົ້ນຕໍ. ການພັດທະນາແລະສະໜັບສະໜູນ ໃນປະຈຸບັນ ແມ່ນກຳລັງເຮັດຢູ່ແລະບົດຮຽນຄາດວ່າ ຈະໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ. ບົດຮຽນທີ່ໄດ້ມາຮອດນີ້ ແມ່ນພົວພັນກັບການສຳຫຼວດພູມສັນຖານແລະດິນປູກຝັງ, ຂະໜາດແລະສະຖານທີ່ເຮັດນາໃຫ້ແຕ່ລະເຮືອນ, ໂຄງລ່າງຂອງບ້ານ ແລະ ການອອກແບບແລະການກໍ່ສ້າງລະບົບ

ຊົນລະປະທານ. ນອກນັ້ນ, ຄວນສັງເກດວ່າການເຕົ້າໂຮມບ້ານ ທີ່ກະແຈກກະຈາຍຂອງບ້ານຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ ເຂົ້າເປັນບ້ານດຽວ ບໍ່ໄດ້ສ້າງບັນຫາຫຍັງເລີຍ.

ແຜນສຸກຂະພາບຂອງຜູ້ທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍ

ໂຄງການ ຈະສະໜອງທຶນຮອນແກ່ແຜນງານສຸກຂະພາບທີ່ນຳຜົນຜົນປະໂຫຍດມາໃຫ້ ປະຊາຊົນທີ່ຖືກຍົກຍ້າຍ ເພື່ອຊົດເຊີຍຜົນກະທົບທາງລົບທີ່ບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້. ການຕິດຕາມກວດກາສຸກຂະພາບ ກໍຈະໄດ້ເຮັດປະສານສອງຄັ້ງຕໍ່ຄົນ ໃນທົ່ວບ້ານໃໝ່. ແຜນງານດັ່ງກ່າວ ຈະເຮັດຕາມນະໂຍບາຍ ແລະເປົ້າໝາຍແຫ່ງຊາດຂອງແຂວງ ແລະໃນໄລຍະຍາວ ຈະປະສານສານການຮັກສາສຸກຂະພາບກັບແຜນງານຂອງແຂວງແລະແຜນງານແຫ່ງຊາດ.

ກ່ຽວກັບໂລກເອດ, ຈະໄດ້ສຸມໃສ່ການໂຄສະນາ (ແລະແຈກຖືງຢາງອະນາໄມ) ເພື່ອໃຫ້ຄົນທີ່ຢູ່ໃນຊົນນະບົດແລະໃນຕົວເມືອງໃຊ້ ລວມທັງໃຫ້ກຳມະກອນ. ຄວນຈັດການຝຶກອົບຮົມແລະປະກອບອຸປະກອນແລະເຄື່ອງໃຊ້ຕ່າງໆ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານແພດ.

ຢູ່ລຸ່ມເຂື່ອນນາກາຍ

ການສຶກສາ ຕາມແຄມນ້ຳທີ່ໄດ້ເຮັດມາໃນປີ 2004 ຈະຊ່ວຍສ້າງຍຸດທະສາດໃຫ້ ໂຄງການກ່ຽວກັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍແລະຄຸ້ມຄອງ ໃນຊ່ວງສາຍນ້ຳແຕ່ເຂື່ອນນາກາຍ ຫາຍອດນ້ຳຂອງອ່າງເກັບນ້ຳເທີນຫີນບູນ.

ເຊບັ້ງໄຟ

ຂໍ້ມູນພື້ນຖານ

ປະຊາຊົນແລະພົນລະເມືອງ

ຕ່າງກັບພູພຽງນາກາຍ, ປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ທີ່ນີ້ ທັງກຸ່ມລາວລຸ່ມແລະລາວເທິງ.

ການນຳໃຊ້ບົດແນະນຳ 4.20 ຂອງທະນາຄານໂລກ ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າກຸ່ມລາວລຸ່ມ (ລາວຜູ້ໄທ, ລາວກະເລັງແລະກຸ່ມໄທອື່ນໆ) ບໍ່ຖືວ່າເປັນຊົນເຜົ່າສ່ວນນ້ອຍ ເພາະຍັງຂາດຄຸນລັກສະນະລວມຂອງເຂົາເຈົ້າ, ການມີການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ຈັດເຂົ້າໃນລະບົບການເມືອງຢ່າງຄັກແນ່, ການສຳພັດກັບເສດຖະກິດຕະຫຼາດ, ພາສາລາວຫຼືພາສາອື່ນ ທີ່ຄ້າຍຄືກັບພາສາລາວແລະການເປັນຂ້າລາດຊະການ ຊັ້ນຜູ້ໃຫຍ່ຂອງລາວລຸ່ມ.

ກຸ່ມລາວເທິງ (ບະຣູຫຼືມະກອງ, ຂະມຸແລະກຸ່ມນ້ອຍອື່ນໆ) ໄດ້ຢູ່ໃນສະພາບຕ່ຳກວ່າເມື່ອທຽບກັບວັດທະນະທຳທັງພຽງ ທີ່ຄອບງຳ ແຕ່ຢ່າງໃດກໍດີ ຍັງຮັກສາລັກສະນະເຜົ່າຈຳນວນໜຶ່ງ, ລວມມີການພົວພັນກັບເສດຖະກິດຕະຫຼາດ ໃນເຂດນັ້ນໜ້ອຍ ແລະພາສາຂອງເຜົ່າແລະເອກກະລັກ ຍັງມີໃນລະດັບໜຶ່ງ. ຢ່າງໃດກໍດີ, ມັນໄດ້ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າກຸ່ມບະຣູສ່ວນຫຼາຍ ໄດ້ພະຍາຍາມໃຫ້ກາຍມາເປັນວັດທະນະທຳຄອບງຳ ແລະ ບໍ່ມີການຫ້າມແຕ່ງງານແລະຢູ່ຮ່ວມ ກັບວັດທະນະທຳທີ່ຄອບງຳ. ສະພາບ ແມ່ນໄປໄດ້ແລະໃນບາງຈຸດ ກໍເລື່ອມເຂົ້າກັບວັດທະນະທຳຄອບງຳໄດ້. ຕາມສາຍນ້ຳຕອນເທິງມີ 537 ຄອບຄົວ, ຢູ່ໃນ 12 ບ້ານ. ມີສອງກຸ່ມໃຫຍ່ທີ່ຢູ່ໃນເຂດນີ້ຄືກະເລັງ (36%) ແລະບະຣູ (61%). ຢູ່ເຊບັ້ງໄຟຕອນເທິງ ມີທັງໝົດຢູ່ 852ຄອບຄົວ ໃນ 12ບ້ານ, 75%ແມ່ນໄທລາວ ແລະ 10% ບະຣູ. 12ບ້ານຢູ່ເຊບັ້ງໄຟຕອນກາງ ມີທັງໝົດ 668ຄອບຄົວ, 56% ແມ່ນຜູ້ໄທ, 37% ໄທລາວ ແລະ 5% ບະຣູ. ເຊບັ້ງໄຟ ຕອນລຸ່ມ ເປັນເຂດກະສິກຳທີ່ມີຄົນຢູ່ໜ້າແໜ້ນໃນທົ່ວພຽງ (53ບ້ານ, 5.003ຄົນ). ກຸ່ມເຜົ່າທີ່ຢູ່ໃນເຂດນີ້ມີລາວລຸ່ມ (52%) ແລະຜູ້ໄທ (41%), ແລະມີກຸ່ມໄທພູດອຍເລັກນ້ອຍ (2%) ແລະຂະມຸ (4%) (ແຜນຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, 2003).

ການດຳລົງຊີວິດ

ການຜະລິດກະສິກຳ

ການມີສະບຽງອາຫານພຽງພໍຢູ່ເຂດທົ່ງພຽງບໍ່ເປັນບັນຫາໃຫຍ່ ຖ້າມາເບິ່ງການຜະລິດຜົນລະປູກ. ອັນສຳຄັນ ເພື່ອປັບປຸງສະພາບເສດຖະກິດຂອງເຂດນີ້ ແມ່ນຕິດພັນ ກັບການເຮັດໃຫ້ຜະລິດຕະພາບຂອງການປູກຝັງເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ລັດຖະບານ ສປປລາວ ກໍໄດ້ດຳເນີນແຜນພັດທະນາຊົນລະປະທານ ຕາມສາຍນຳເຊບັ້ງໄຟ. ໃນປະຈຸບັນ 14 ໃນ 89 ບ້ານຢູ່ແຄມເຊບັ້ງໄຟ ຍັງບໍ່ມີປັ້ງດູນນຳ (ແຜນຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, 2003). ຢ່າງໃດກໍດີປັ້ງເຫຼົ່ານີ້ ເກືອບທັງໝົດແລ່ນດ້ວຍໄຟຟ້າ, ມີແຕ່ 14 ໜ່ວຍແລ່ນດ້ວຍນ້ຳມັນກາຊວນ ຊຶ່ງບໍ່ມີປະສິດທິຜົນແລະແພງ. ນອກນີ້, ປັ້ງທີ່ແລ່ນດ້ວຍນ້ຳມັນບາງໜ່ວຍ ແມ່ນສ້ອມແປງບໍ່ດີ, ອັນເຮັດໃຫ້ທ່າແຮງໃນການໃຊ້ລະບົບຊົນລະປະທານ ແລະປັ້ງທີ່ໄດ້ຕິດຕັ້ງມາ ບໍ່ໄດ້ນຳໃຊ້ຢ່າງເຕັມສ່ວນ.

ເນື້ອທີ່ນາທັງໝົດ ໃນ 89 ບ້ານຢູ່ເຂດເຊບັ້ງໄຟ ມີປະມານ 14.120 ຮຕ ໃນນັ້ນ 10.536 ເປັນນາປີ, 5.906 ຮຕ ເປັນນາສອງລະດູແລະອີກ 3.840 ຮຕ ເປັນທັງນາປີແລະນາແຊງ. ໂດຍສະເລ່ຍແລ້ວເນື້ອທີ່ນາຕໍ່ຄອບຄົວຈະຕົກຢູ່ 1,2-1,3 ຮຕ ຢູ່ຕອນເໜືອແລະຕອນກາງຂອງເຊບັ້ງໄຟ ແລະ 2,1 ຢູ່ຕອນລຸ່ມຂອງເຊບັ້ງໄຟ. ຄາດວ່າຍັງມີເນື້ອທີ່ເຫຼືອຢູ່ 2.223 ຮຕ ສາມາດເຮັດນາແຊງໄດ້ ຖ້າຫາກປັ້ງແລະລະບົບຊົນລະປະທານດັ່ງກ່າວ ຫາກສ້ອມແປງແລະປັບປຸງ.

ມີປະມານເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງຄອບຄົວ ຢູ່ເລາະເຊບັ້ງໄຟ ໄດ້ປູກຜັກຢູ່ຕາມແຄມນ້ຳໃນລະດູແລ້ງ ໂດຍມີເນື້ອທີ່ສະເລ່ຍປະມານ 1.600 ມ²/ຄອບຄົວ (ແຜນຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, 2003).

ການລ້ຽງສັດ

ໂດຍສະເລ່ຍແລ້ວ ແຕ່ລະຄອບຄົວລ້ຽງງົວຄວາຍ 2-3 ໂຕ, ໝູ 1 ໂຕແລະໄກ່ 10 ໂຕ (ແຜນຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, 2003). ຄວາຍເປັນແຮງງານລາກແກ່ ເພື່ອກະກຽມດິນ, ເຖິງແມ່ນລົດໄຖຈະມີໂດຍທົ່ວໄປກໍດີ, ໂດຍສະເພາະໃນບ້ານທີ່ໃຫຍ່ແລະມັ່ງມີກວ່າຢູ່ຕາມແຄມທາງ. ງົວເປັນແຫຼ່ງປະຢັດເງິນ

ແລະຈຳເປັນກໍຂາຍເອົາເງິນລິດ ເພື່ອຕອບສະໜອງກັບການໃຊ້ຈ່າຍຂອງຄອບຄົວ.

ການປະເມີນແລະລ້ຽງສັດ

ປະຊາຊົນ ໄປຫາປາມາກິນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ. ບ້ານທີ່ຫາປາມາຂາຍບ້ານດຽວ ແມ່ນບ້ານນາຮຽງ, ຢູ່ປາກນ້ຳພິດຕົກໃສ່ເຊບັ້ງໄຟ. ອັດຕາສ່ວນປາທີ່ຫາໄດ້ແລະເອົາມາຂາຍຢູ່ຕະຫຼາດ ຂຶ້ນກັບຊ່ວງຕ່າງໆຂອງເຊບັ້ງໄຟແຕ່ລະຄອບຄົວ (50% ຢູ່ເຊບັ້ງໄຟຕອນເທິງ). ປາເປັນອາຫານທີ່ສຳຄັນແລະເປັນແຫຼ່ງໂປຼເຕອິນຕົ້ນຕໍ.

ສາຍນຳຖືວ່າເປັນຊັບພະຍາກອນລວມ ຊຶ່ງຂຶ້ນກັບແຕ່ລະຄົນ ແລະ ດັ່ງນັ້ນ ມັນຈຶ່ງບໍ່ໄດ້ມີ "ກຳມະສິດແລະສິດໃນການຂຸດຄົ້ນ" ຄັກແນ່. ປະຊາຊົນ ໄດ້ໃຊ້ເຕັກນິກຕ່າງໆແລະຫາເອົາຂະນິດ (ບໍ່ພຽງແຕ່ເອົາປາ, ເອົາທັງປານ້ອຍ, ງູ, ກິບ, ສັດບໍ່ມີກະດູກອື່ນໆ). ເມື່ອຈຳເປັນ, ລວມທັງຢູ່ເຊບັ້ງໄຟແລະສາຂາຂອງມັນ, ໃນທົ່ງນາແລະຫ້ວຍຮ່ອງຄອງບຶງຕ່າງໆ.

ໂດຍສະເລ່ຍແລ້ວ, ແຕ່ລະຄອບຄົວຫາອັນກິນທີ່ບໍ່ແມ່ນປາ ໄດ້ຫຼາຍໆກິໂລໃນແຕ່ລະເດືອນ. ເດືອນທີ່ໄດ້ຫຼາຍແມ່ນໃນລະດູຝົນ, ແຕ່ເດືອນເມສາຫາເດືອນຕຸລາ. ອັນນີ້ມີຄວາມສຳຄັນເປັນພິເສດຕາມສາຂາຕ່າງໆຂອງເຊບັ້ງໄຟ. ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ຫຼາຍໃນລະດູແລ້ງມີແຫ, ມອງ 3 ຊມ, ເບັດຜຽກ, ຫຼືແຫຼມ. ໃນລະດູຝົນ, ເບັດຄັນ, ສະດຸ້ງ, ເບັດຜຽກ, ໄຊ, ເບັດປາດຸກແມ່ນໃຊ້ທົ່ວໄປ.

ການລ້ຽງປາ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຂະຫຍາຍຕົວດີເທົ່າຢູ່ທົ່ງພຽງ. ເຫດຜົນໜຶ່ງກໍເພາະວ່າປາທຳມະຊາດຍັງຫຼາຍຢູ່ຕາມເຊ. ການຂາດໂຄງລ່າງແລະລະບົບຕະຫຼາດ ທີ່ມີການຂະຫຍາຍຕົວຫຼືການບໍລິການຂົນສົ່ງກໍເປັນອີກສາເຫດ, ລວມທັງການບໍ່ມີເຕັກນິກພໍ. ມັນຍັງມີໂອກາດອັນມະຫາສານ ເພື່ອພັດທະນາແລະຂະຫຍາຍການລ້ຽງປາຢູ່ໃນເຂດນີ້.

ລາຍຮັບ

ໃນປີ 2001, ລາຍຮັບຂອງແຕ່ລະຄອບຄົວຢູ່ເຂດເຊບັງໄຟຕອນເໜືອ ແມ່ນສູງສຸດແລະຕໍ່າສຸດຢູ່ເຊບັງໄຟຕອນກາງ (ລັດຖະບານ ສປປລາວ, 2001). ລາຍໄດ້ສະເລ່ຍຕໍ່ປີ ເທົ່າກັບ 6,1ລ້ານກີບ ສໍາລັບປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ເຊບັງໄຟ ຊຶ່ງລື່ນລາຍໄດ້ຂອງປະຊາຊົນຢູ່ພູພຽງນາກາຍເຖິງສາມເທົ່າ (1,9ລ້ານກີບ). ຢ່າງໃດກໍດີ, ຍ້ອນການຫຼຸດຄ່າຂອງເງິນກີບແຕ່ປີ 1998 ຫາ 2001, ລາຍໄດ້ສະເລ່ຍເປັນເງິນໂດລາ ກໍບໍ່ຕ່າງກັນຫຼາຍຄື 664ໂດລາ ຢູ່ທີ່ພູພຽງແລະ 450ໂດລາ ຢູ່ພູພຽງ.

ລາຍໄດ້ອື່ນໆທີ່ບໍ່ໄດ້ຈາກກະສິກໍາ ແມ່ນຫຼາຍກວ່າສໍາລັບຫຼາຍໆບ້ານຢູ່ທີ່ພູພຽງ. ລາຍໄດ້ຈາກຮ້ານຄ້າກວມເອົາແຕ່ 1,8%-5,6% ໂດຍສະເລ່ຍຕໍ່ຄອບຄົວຢູ່ເຂດທີ່ພູພຽງແລະ 1,4-8,2% ສໍາລັບລາຍໄດ້ ຈາກການບໍລິການ. ເງິນເດືອນຈາກພາກສ່ວນລັດ ແລະເອກກະຊົນ ແລະ ເງິນບໍານານກວມເອົາ 2,8%. ອັນນີ້ຍັງຢືນວ່າເສດຖະກິດ ໄດ້ຂະຫຍາຍໄປຫຼາຍຂະແໜງຕາມແຫຼ່ງຂອງລາຍລັບ. ບ້ານທີ່ຢູ່ພູພຽງນາກາຍມີລາຍຮັບຈາກເງິນເດືອນ ແມ່ນຕໍ່າກວ່າ (8-11%, 1996-98).

ໂຄງລ່າງ

ສາຍລົງໄຟຟ້າ ທີ່ສ້າງມາແຕ່ທ່າແຂກຫານາກາຍ ຍັງລົງໄຟຟ້າໃຫ້ເມືອງມະຫາໄຊ. ໂຄງການຂະຫຍາຍໄຟຟ້າຊົນນະບົດ ໂດຍສະເພາະໂຄງການຂະຫຍາຍໄຟຟ້າຊົນນະບົດສໍາລັບແຂວງພາກໃຕ້, ໄດ້ຂະຫຍາຍເຄືອຂ່າຍລົງໄຟຟ້າໄປຫາເຂດເຊບັງໄຟ. ຢູ່ເຊບັງໄຟຕອນລຸ່ມ ເກືອບທຸກບ້ານໄດ້ມີໄຟຟ້າໃຊ້. ປະຊາຊົນຢູ່ເຊບັງໄຟແລະນ້ຳທ້າງ, ເກືອບເຖິງ 40% ໄດ້ມີການສະໜອງນໍ້າ ໂດຍກົງຈາກສາຍນໍ້າດັ່ງກ່າວ (ລັດຖະບານ ສປປລາວ, 2001). ໂດຍສະເລ່ຍແລ້ວ, ມີແຕ່ປະມານ 20% ຂອງຄົນ ມີທ້ອງວິດໃຊ້.

ທາງຫຼວງເລກ 13 ເປັນທາງປູຢາງແລະໄດ້ມີການປັບປຸງໝົດເສັ້ນທາງ. ທາງເລກທີ 12 ແລະ

ຊ່ວງໜຶ່ງຂອງທາງເລກ 8ເບ ບໍ່ເຖິງຫົວພູ (ແຕ່ທ່າແຂກ, ຜ່ານຍົມມະລາດ ຮອດບ່ອນທີ່ຈະສ້າງໂຮງໄຟຟ້າ) ໄດ້ປູທົນໃໝ່ແລະມີຄຸນນະພາບດີຂຶ້ນ. ຂົວສ່ວນຫຼາຍໃນຊ່ວງນີ້ ໄດ້ຖືກປ່ຽນໃໝ່ແລະມີຄຸນນະພາບດີຂຶ້ນໃນປະຈຸບັນນີ້. ທາງເຂົ້າຫາບ້ານ ໃນເຂດເຊບັງໄຟຕອນກາງ ຍັງມີຄຸນນະພາບຕໍ່າຫຼາຍ.

ການສຶກສາ

ເຖິງແມ່ນສະພາບການສຶກສາ ແມ່ນດີກວ່າຢູ່ພູພຽງນາກາຍ, ໂຮງຮຽນຫຼາຍແຫ່ງ ກໍຍັງເປີດສອນບໍ່ໄດ້ດີຍ້ອນຂາດອຸປະກອນ ແລະຄູ່ສ່ວນຫຼາຍບໍ່ໄດ້ຮຽນພໍຫຼືບໍ່ມີບົດຮຽນພໍ.

ຜູ້ໃຫຍ່ປະມານ 32% ແມ່ນຍັງກຶກໜັງສືແຕ່ມັນອາດເປັນໄປໄດ້ ທີ່ຈຳນວນໜຶ່ງອາດກຶກໜັງສືຄົນຍ້ອນໄດ້ເຂົ້າຮຽນແຕ່ປີໜຶ່ງສອງປີ ແລະກໍບໍ່ໄດ້ຮຽນແລະອ່ານອີກ. ມີຄົນໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນມັດທະຍົມແຕ່ 12% ແລະ 6% ຮຽນກາຍຂັ້ນມັດທະຍົມ (ແຜນຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, 2003). ລະດັບການສຶກສາຢູ່ເຊບັງໄຟຕອນລຸ່ມ ແມ່ນຮຽນຫຼາຍກວ່າຢູ່ບ່ອນອື່ນໆຂອງເຂດນັ້ນ.

ສາທາລະນະສຸກ

ນອກຈາກໄຂ້ຍຸງ ທີ່ຖືວ່າມັກເກີດຫຼາຍຢູ່ນີ້, ໄຂ້ເລືອດອອກແລະພະຍາດໃບໄມ້ໃນເລືອດ ແມ່ນບໍ່ມີການລາຍງານວ່າມີ, ບັນຫາສຸກຂະພາບຕ່າງໆ ທີ່ປະເທດມີທັງໝົດ ຢູ່ໃນເຂດໂຄງການ. ການໄປໂຮງໝໍ, ການໃຊ້ເມັງແລະສະພາບອາຫານເວົ້າລວມໃນທຸກດ້ານ ແມ່ນຢູ່ທີ່ພູພຽງຈະດີກວ່າ ຢູ່ພູພຽງນາກາຍ.

ພະຍາດ

ໃນປີ 2001, ປະມານ 7% ຂອງຄົນທີ່ໄດ້ສຳຫຼວດ ໄດ້ລາຍງານວ່າເຄີຍເຈັບເປັນ, ໂດຍມີໄຂ້ຍຸງແຮງເປັນສ່ວນຫຼາຍ. ການເຈັບເປັນອື່ນໆມີອາການໄອ, ໂລກຜິວໜັງແລະຫາຍໃຈຜິດ. ສອງກຸ່ມ ທີ່ສົງໄສວ່າມີໄຂ້ຍຸງຫຼາຍຄື ເດັກນ້ອຍບໍ່ເຖິງ 5 ປີ (18%)

ແລະຜູ້ເຖົ້າເກີນ 60 (12%). ຢ່າງໃດກໍດີ, ການກວດ
ເລືອດຫາໄຂ້ຍຸງ ໄດ້ຍັງຢືນບໍ່ມີຫຼາຍຄົນມີເຊື້ອ. ປະ
ມານ 97% ຂອງປະຊາຊົນໃຊ້ມຸ້ງເວລານອນ ເພື່ອ
ປ້ອງກັນໄຂ້ຍຸງ (ສົມທຽບກັບຊົນນະບົດໂດຍສະເລ່ຍ
78%) (ແຜນຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, 2003).

ສຸກຂະພາບຈະເລີນພັນ

ຂະໜາດຂອງຄອບຄົວໃນກຸ່ມຄົນ ທີ່ໄດ້ສຸມ
ມາເປັນຕົວແບບ ແມ່ນຜູ້ໜຶ່ງມີລູກຢູ່ 5,6ຄົນ (ທຽບ
ໃສ່ລະດັບຊາດ ແມ່ນ 4,9). ອັດຕາເກີດແມ່ນ 32,4
ສ່ວນພັນ (ໃນລະດັບຊາດແມ່ນ 34,00 ສ່ວນພັນ)
(ລັດຖະບານ ສປປລາວ, 2001). ການຕາຍຂອງແມ່
ແມ່ນ 113 ສ່ວນພັນ, ຕໍ່ກໍາກວ່າລະດັບຊາດ 500
ສ່ວນພັນ.

ສະພາບໂພສະນາການ

ໂດຍທົ່ວໄປສະພາບສຸກຂະພາບ ປະກົດວ່າ
ບໍ່ດີເທົ່າໃດກັບຊາວຊົນນະບົດຢູ່ບ່ອນອື່ນ. ພື້ນຖານ
ອັນນີ້ ແມ່ນມາຈາກການໂພສະນາການບໍ່ດີ. ເຖິງ
ແມ່ນປະຊາຊົນ ຈະໄດ້ວິດຕະມິນຈາກປາ, ແຫຼ່ງອື່ນໆ
ປະກົດວ່າບໍ່ມີ. ອົງປະກອບອື່ນໆຂອງອາຫານ (ຜັກ
ຂຽວ, ໂປຼເຕອິນແລະອາຫານທີ່ມີທາດເຫຼັກແລະໄຂ່)
ແມ່ນໄດ້ມີກິນຍາກ.

ບັນຫາດັ່ງກ່າວ ຍິ່ງຮ້າຍແຮງສຳລັບເດັກ
ນ້ອຍຫຼຸດ 5 ປີ, ເມື່ອທຽບໃສ່ກັບລະດັບຊາດແລ້ວ
ແມ່ນເສຍຫາຍຫຼາຍ (20% ທຽບໃສ່ 14%), ໃຫຍ່
ຊ້າ (62% ຕໍ່ 44%), ນ້ຳໜັກເບົາ (66% ຕໍ່ 42%).
ສະພາບດັ່ງກ່າວ ແມ່ນດີຂຶ້ນສຳລັບຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ປະກົດວ່າ
ຂາດອາຫານໜ້ອຍ (2%), ນ້ຳໜັກເບົາ 3% ແມ່ນ
ໜ້ອຍ, ທຽບໃສ່ລະດັບຊາດແມ່ນ 3% ແລະ 4%
ຕາມອັນດັບ.

ຜົນກະທົບ

ການປ່ຽນແປງຂອງກະແສນ້ຳຢູ່ເຊບັ້ງໄຟ ຈະ
ມີຜົນກະທົບໂດຍກົງທາງດ້ານອຸທິກຂະສາດ ແລະ
ຄຸນນະພາບນ້ຳ, ຊຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ມີຜົນກະທົບຕາມມາຕໍ່

ຊີວະນາໆພັນທາງນ້ຳ, ການເສາະໄຫຼຂອງດິນແລະຊີ
ວິດການເປັນຢູ່ຂອງຄົນ.

ການສະໜອງນ້ຳໃຊ້

ສ່ວນໜຶ່ງຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ຢູ່ຕາມແຄມເຊ
ບັ້ງໄຟ ໃຊ້ນ້ຳໂດຍກົງຈາກເຊ. ດັ່ງນັ້ນການປ່ຽນແປງ
ທາງລົບໃດໜຶ່ງຂອງຄຸນນະພາບນ້ຳ ທີ່ໄດ້ວິໄຈໃນ
ພາກສາມ ສາມາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການມີນ້ຳໃຊ້ຂອງ
ຄົນເຫຼົ່ານີ້ ແລະອາດມີຜົນກະທົບຕໍ່ສຸກຂະພາບອີກ
ດ້ວຍ.

ການປະເມີນ

ຜົນກະທົບອັນໃຫຍ່ ສຳລັບການດຳລົງຊີວິດ
ຂອງປະຊາຊົນ ຄາດວ່າຈະແມ່ນຊັບພະຍາກອນປາ,
ຍ້ອນການປ່ຽນແປງຂອງຄຸນນະພາບນ້ຳ, ອຸທິກຂະ
ສາດແລະແລວນ້ຳ. ຢ່າງໃດກໍດີ, ຄວາມບໍ່ແນ່ນອນ
ຂອງການປ່ຽນແປງດັ່ງກ່າວ ແລະການຂາດຄວາມຮູ້
ກ່ຽວກັບຊີວະສາດຂອງປາຢູ່ເຊບັ້ງໄຟ ເຮັດໃຫ້ການ
ປະເມີນຄວາມເສຍຫາຍ ແມ່ນຍາກ, ທັງຢູ່ເຊບັ້ງໄຟ
ແລະສາຂາຕ່າງໆຂອງມັນ.

ການຄາດຄະເນການສູນເສຍ ໃນເຂດທີ່
ອາດໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ອາດຢູ່ໃນລະຫວ່າງ 400-500
ໂຕນ/ປີ ໃນຊຸມປີທຳອິດ, ຫຼືຕົກຢູ່ 33%-37% (ແຜນ
ຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, 2003). ອັນນີ້ຈະຕົກເປັນ
ເງິນປະມານ 0,5% (ເຂດນ້ຳກະທ້ອງ/ນ້ຳຍົມ) ຫາ
4,6% (ເຊບັ້ງໄຟຕອນເທິງ). ກ່ຽວກັບລາຍໄດ້ສຳ
ຮອງ, ມັນອາດຈະຫຼຸດລົງເຖິງ 5% ໃນເຂດລຸ່ມ
ທັງໝົດ (ແຜນຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, 2003).

ການເສາະໄຫຼຂອງດິນ

ການປ່ຽນແປງ ທາງດ້ານອຸທິກຂະສາດຂອງ
ເຊບັ້ງໄຟ ຈະເຮັດໃຫ້ມີການເສາະໄຫຼຂອງດິນຫຼາຍ
ຂຶ້ນ, ສ່ວນເຊບັ້ງໄຟ ກໍຈະປັບສະພາບໜ້າດິນຕາມ
ສາຍນ້ຳເອງ. ຂະບວນການດັ່ງກ່າວ ອາດຈະຊັກຊ້າ
ແລະເກີດຂຶ້ນຢ່າງແນ່ນອນ ຊຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນມີ
ເວລາພໍເພື່ອປັບປຸງ ໂດຍຄາດວ່າຈະບໍ່ມີການເສຍ

ຫາຍຊັບສິນແລະບາດເຈັບຍ້ອນ. ຢ່າງໃດກໍດີ, ມັນກໍອາດເປັນໄປໄດ້ທີ່ໂຄງລ່າງບາງແນວ ອາດເສຍຫາຍແລະ ະເປ່ເພຍ້ອນການເສາະໄຫຼຂອງດິນ.

ສວນແຄມເຊ

ໃນລະດູແລ້ງ, ໄຫບ້ານທີ່ຢູ່ຕາມແຄມເຊມັກປູກຜັກຕາມຕະຝັ່ງຫຼືແຄມເຊ ເພື່ອເອົາມາກິນໃນຄອບຄົວແລະເອົາໄປຂາຍໜ້ອຍ. ລະດັບນ້ຳທີ່ເພີ່ມ ຂຶ້ນເຖິງ 4m ຈະເຮັດໃຫ້ບ່ອນທີ່ໃຊ້ປູກຝັ່ງໄດ້ເສຍ ຫາຍໄປ. ອີກດ້ານໜຶ່ງ, ການອາໄສນ້ຳຊົນລະປະທານຫຼາຍຂຶ້ນ ແລະຄ່າດູດນ້ຳຫຼຸດລົງກໍອາດເຮັດທ່າແຮງດ້ານຊົນລະປະທານ ໃນເຂດນີ້ຂະຫຍາຍຕົວເຕັມສ່ວນ.

ທາງເຂົ້າ.

ລະດັບນ້ຳທີ່ສູງຂຶ້ນ ຈະເຮັດໃຫ້ວິທີຂ້າມນ້ຳຢູ່ເຂບັ້ງໄຟໃນລະດູແລ້ງນັ້ນ ເຮັດອີກຄືເກົ່າບໍ່ໄດ້ອີກ. ຜ່ານມາ ແມ່ນເຮັດຂົວໄມ້ໄຜ່ຂ້າມໄປມາຫຼືຢ່າງຂ້າມຕາມແກ້ງ.

ກຳມະກອນກໍ່ສ້າງ

ຜົນກະທົບທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ ຈາກການລ້າງໄຫຼເຂົ້າມາຂອງກຳມະກອນກໍ່ສ້າງ ແລະການສັນຈອນໄປມາຂອງລົດ ຈະຄືກັນກັບຢູ່ພຽງນາກາຍ.

ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ, ການຄຸ້ມຄອງແລະຕິດຕາມກວດກາ

ຍຸດທະສາດເຂບັ້ງໄຟ

ຈຸດປະສົງຂອງການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບກ່ອນຈະດຳເນີນໂຄງການ ແມ່ນຈຳກັດຜົນກະທົບກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບນ້ຳແລະການເສາະໄຫຼຂອງດິນ. ແຜນຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ແລະແຜນງານທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍມີເນື້ອໃນດັ່ງນີ້:

- ຕັດໄມ້ອອກຈາກອ່າງເກັບນ້ຳຈຳນວນໜຶ່ງ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ບໍ່ດີຕໍ່ຄຸນນະພາບນ້ຳ;

- ອອກແບບແລະລ່າງອ່າງດັດສົມໃຫຍ່ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ຈາກການປ່ຽນແປງຂອງກະແສນ້ຳໄຫຼ (ແຕ່ໂຮງໄຟຟ້າ) ແລະລະດັບນ້ຳຢູ່ເຂບັ້ງໄຟ;
- ກໍ່ສ້າງຄອງລຸ່ມ ແທນທີ່ຈະໃຊ້ນ້ຳກະທ້າງໜ້ອຍໆ ຊຶ່ງຈະມີຜົນກະທົບ ຕໍ່ປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ຕາມແຄມນ້ຳກະທ້າງແລະຄຸນນະພາບນ້ຳ ແລະການປະມົງຢູ່ເຂບັ້ງໄຟ;
- ສ້າງຄູທີ່ປັບອາກາດເຂົ້າໃນນ້ຳໄດ້ ຢູ່ຄອງລຸ່ມ ແລະ ສ້າງໂຄງລ່າງທີ່ປັບອາກາດເຂົ້າໃນນ້ຳຢູ່ນ້ຳກະທ້າງເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫານ້ຳທີ່ມີອີກຊື່ໜ້ອຍ;
- ປ້ອງກັນຕະຝັ່ງເຈື່ອນຢູ່ນ້ຳພິດ (ຄອງລຸ່ມ) ແລະປາກນ້ຳພິດຕົກໃສ່ເຂບັ້ງໄຟ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການເສາະເຈື່ອນ;
- ທົດແທນການສູນເສຍແລະຄວາມເສຍຫາຍຂອງໂຄງລ່າງ ເມື່ອມັນບໍ່ສິ້ນເບື້ອງຫຼາຍ ຖ້າຈະປ້ອງກັນຕະຝັ່ງເຈື່ອນ ແລະເຮັດໃຫ້ຕະຝັ່ງແໜ້ນໜາຂຶ້ນ; ແລະ
- ຕົກລົງໃນສັນຍາຊື້ຂາຍໄຟຟ້າ ທີ່ຈະປິດໂຮງງານເວລາມືນ້ຳຖ້ວມ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນນ້ຳຖ້ວມໃນລະດູຝົນ.

ເພື່ອກຳນົດ ຜົນກະທົບຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດ, ສຸກຂະພາບແລະການປະມົງຂອງຊາວເຂບັ້ງໄຟ, ຈະຕ້ອງເຮັດບົກສາຫາລື ແລະສຳຫຼວດດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມກ່ອນແລະຫຼັງດຳເນີນໂຄງການ.

ລາຍລະອຽດ ຂອງມູນຄ່າແລະໄລຍະເວລາສຳລັບກິດຈະກຳເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນມີຢູ່ໃນຍຸດທະສາດເຂບັ້ງໄຟຢູ່ໃນແຜນຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ, ຊຶ່ງແນໃສ່ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບແລະຊົດເຊີຍຜົນກະທົບທີ່ບໍ່ດີ.

ການສະໜອງນ້ຳໃຊ້

ນອກຈາກນີ້, ແທນທີ່ຈະສຸມໃສ່ຄຸນນະພາບນ້ຳຢູ່ເຂບັ້ງໄຟໃນຊຸມປີທຳອິດ ແລະຄວາມເໝາະສົມເພື່ອນ້ຳໃຊ້ໃນຄອບຄົວ, ໂຄງການໄດ້ກະກຽມເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຫານ້ຳຈາກແຫຼ່ງອື່ນ. ໃນບ້ານທີ່ໄດ້ມີການປະເມີນວ່າ ບາງບ້ານຫຼືພືດທຸກບ້ານອາໄສ

ນ້ຳສ່ວນໜຶ່ງຫຼືທັງໝົດຈາກເຊບັງໄຟ ເພື່ອເອົາມາໃຊ້
ໃນຄອບຄົວ, ຈາກນັ້ນຈະຫານ້ຳແຫຼ່ງອື່ນມາໃຫ້ແທນ.

ການປະມົງ

ແຜນທົດແທນການປະມົງ ຈະໄດ້ມີການຈັດ
ຕັ້ງປະຕິບັດແນໃສ່ສ້າງລະບົບ ເພື່ອລ້ຽງປາ, ຊຶ່ງອາດ
ທົດແທນການສູນເສຍຍ້ອນ ໂຄງການຢູ່ເຊບັງໄຟ.
ລະບົບການຜະລິດປາ ທີ່ເປັນທາງເລືອກຫຼືມາທົດ
ແທນນັ້ນ ມີໜອງປາແລະທົ່ງນາ (ດັດແປງເພື່ອໃຫ້
ປາລີ້ຢູ່ໄດ້). ວິທີທີ່ແນ່ນອນວ່າ ຈະເຮັດແນວໃດຈະ
ຂຶ້ນກັບ (i) ພູມສັນຖານຫຼືພູມມີປະເທດ; (ii) ລະບົບ
ການລ້ຽງປາຢູ່ອ້ອມແອ້ມ; (iii) ການມີທີ່ດິນຫຼືບໍ່;
(iv) ຄວາມຕ້ອງການຂອງປະຊາຊົນ ແລະຕະຫຼາດ;
(v) ຄ່ານຳໃຊ້/ບູລະນະຮັກສາ; ແລະ (vi) ບັດໄຈ
ອື່ນໆອີກ.

ການເສາະເຈື່ອນຂອງດິນ

ສຳລັບຜົນກະທົບ ຕໍ່ໂຄງລ່າງລວມຂອງບ້ານ
ອັນມາຈາກການເສາະເຈື່ອນຂອງດິນທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ, ທັງ
ມາດຕະການແກ້ໄຂ ເຊັ່ນປ້ອງກັນຕະຝົ່ງເຈື່ອນແລະ
ການຊົດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ ຕໍ່ຊັບສິນແລະຊີວິດການ
ເປັນຢູ່ ກໍຈະໄດ້ເອົາມາພິຈາລະນາ. ບໍລິສັດໄຟຟ້າ
ນ້ຳເທີນ 2 ຈະຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາດຕະການທີ່ດີສຸດຫຼື
ປະສົມປະສານລະຫວ່າງມາດຕະການ ຕາມແຕ່ກໍລະ
ນີ. ເມື່ອພໍເຮັດໄດ້, ໂຄງການຈະຊ່ວຍຍົກຍ້າຍເຮືອນ
ຊານບ້ານຊ່ອງ. ກ່ອນມື້ທຳການຜະລິດ, ຈະໄດ້ມີ
ການສຳຫຼວດຊັບສິນຢູ່ຕາມແຄມຝັ່ງ ແລະຈະໄດ້ວາງ
ແຜນຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ຫຼືຊົດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ.
ຫຼັງຈາກມື້ທຳການຜະລິດແລ້ວ, ໂຄງການຈະໄດ້ໄປ
ຢັ້ງມຢາມບ່ອນຕ່າງໆ ເພື່ອເບິ່ງວ່າມີການເສາະເຈື່ອນ
ທີ່ຜິດປົກກະຕິເກີດຂຶ້ນຫຼືບໍ່ ແລະເບິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ໂຄງ
ລ່າງລວມຂອງບ້ານ ແລະຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາ
ຊົນທີ່ໄດ້ຄາດມາກ່ອນ. ປະຊາຊົນຍັງຈະສາມາດແຈ້ງ
ຄະນະກຳມະການຊົດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ ຂອງເມືອງ
ກ່ຽວກັບອັດຕາການເສາະເຈື່ອນ ທີ່ຜິດປົກກະຕິ ແລະ
ໂຄງລ່າງແລະຊີວິດການເປັນຢູ່ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ.

ສວນແຄມເຊ

ໃນກໍລະນີ ທີ່ບໍ່ສາມາດຍ້າຍສວນແຄມເຊ
ຂຶ້ນມາໄດ້ສູງກວ່າລະດັບນ້ຳທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ, ໂຄງການຈະ
ຊ່ວຍໃນການເຮັດສວນໃຫ້ ຕາມທີ່ປະຊາຊົນສະເໜີ
ມາ. ໂຄງການຈະຄິດໄລ່ຜົນກະທົບ ຕໍ່ສວນແຄມເຊ
ໂດຍອີງໃສ່ (i) ການສຳຫຼວດພື້ນຖານດ້ານເສດຖະ
ກິດ-ສັງຄົມ; (ii) ການສຶກສາສວນແຄມເຊຢູ່ແຕ່ລະ
ບ້ານກ່ຽວກັບລະບົບການເຮັດສວນ, ສິດຄອບຄອງ,
ລາຍໄດ້ຫຼືຜົນຜະລິດສອງປີ ກ່ອນມື້ທຳການຜະລິດ
ໄຟຟ້າ ແລະ (iii) ດຳເນີນການປຶກສາຫາລືກັບບ້ານ
ຕ່າງໆ ຫຼັງຈາກມື້ທຳການຜະລິດ, ແລະຖ້າມີບ້ານໃດ
ບ້ານໜຶ່ງສະເໜີມາ, ກໍຈະເຮັດການສຶກສາ ເພື່ອປະ
ເມີນຜົນກະທົບທີ່ເກີດຂຶ້ນ ຕໍ່ສວນແຄມເຊ.

ເສັ້ນທາງ

ເມື່ອຂົວຂ້າມເຊບັງໄຟ ຈະໃຊ້ການບໍ່ໄດ້ອີກ
ຕໍ່ໄປ, ຜົນກະທົບຈາກເຫດການດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງໄດ້
ຮູ້ກ່ອນ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈະມີການສຶກສາເພື່ອຮູ້ຈຸດປະສົງ,
ວິທີແລະໂຄງລ່າງທີ່ຢາກໃຊ້ ເພື່ອຂ້າມນ້ຳແລະຄາດ
ຄະເນກ່ຽວກັບຜົນກະທົບ. ໂຄງການໄດ້ຕັດສິນໃຈທີ່
ຈະຊື້ເຮືອໃຫ້ບ້ານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ແຜນງານສາທາລະນະສຸກໃນລະດັບເຂດ

ແຜນງານສາທາລະນະສຸກ ໃນລະດັບເຂດ
ຂອງໂຄງການ ກໍໄດ້ກຳນົດຂຶ້ນເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນ
ກະທົບທີ່ບໍ່ດີ ຕໍ່ສຸກຂະພາບຍ້ອນມີກຳມະກອນກໍ່ສ້າງ
ທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະຍົກມາດຕະຖານສຸກຂະພາບຂອງ
ປະຊາຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນ. ຈຸດປະສົງແມ່ນລົມທົບວຽກ
ປົ່ນປົວສຸກຂະພາບຂອງໂຄງການ ກັບແຜນງານຂອງ
ແຂວງແລະຂອງຊາດ. ເພື່ອບັນລຸອັນນີ້, ມັນຈຳເປັນ
ຕ້ອງ (i) ແຈ້ງໃຫ້ປະຊາຊົນຊາບ ກ່ຽວກັບພະຍາດທີ່
ເກີດຂຶ້ນສະເພາະເຂດນັ້ນ, ແຜນງານຄວບຄຸມພະ
ຍາດ ແລະ ມາດຕະການ ຮັກສາສຸກຂະພາບທີ່ຖືກ
ຕ້ອງ; (ii) ຮັບປະກັນໃຫ້ມີຢາປົວພະຍາດອັນຕົ້ນຕໍ
ພຽງພໍ; (iii) ຝຶກອົບຮົມແລະຖ່າຍທອດເຕັກໂນໂລຊີ

ໃຫ້ພະນັກງານສາທາລະນະສຸກ; ແລະ (iv) ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ແກ່ແຜນງານຄວບຄຸມພະຍາດ.

ນ້ຳກະທ້າງ

ຂໍ້ມູນພື້ນຖານ

ຢູ່ເລາະນ້ຳກະທ້າງ ມີທັງໝົດ 1.161ຄອບຄົວໃນ 17ບ້ານ (ລັດຖະບານ ສປປລາວ, 2001). ໄຫບ້ານສ່ວນຫຼາຍ ແມ່ນລາວລຸ່ມ ຊຶ່ງມີບ້ານລາວກະເລີງ 2 ບ້ານ, ບ້ານຜູ້ໄຫ2ບ້ານແລະບ້ານໄຫບໍ່ 1 ບ້ານ. ເຜົ່າມະກອງ ແມ່ນມີຫຼາຍຢູ່ໃນ 5 ບ້ານ. ຕົວເມືອງຍົມມະລາດ ແມ່ນມີເຜົ່າຕ່າງໆປະສົມກັນ.

ເຂດນ້ຳກະທ້າງ ຊຶ່ງຂຶ້ນກັບການເຮັດນາແລະການຫາປາ ມີລັກສະນະຄືກັບເຂດທົ່ງພຽງອື່ນໆ ຂອງສປປລາວ. ຢ່າງໃດກໍດີ, ປະຊາຊົນແມ່ນຂຶ້ນກັບປາໜ້ອຍກວ່າປະຊາຊົນທີ່ຢູ່ຕາມແຄມເຊບັງໄຟ. ນອກຈາກຄວາມສຳຄັນ ຂອງການເຮັດນາແລະຫາປາແລ້ວ ການເຮັດສວນຕາມແຄມເຊ ໃນລະດູແລ້ງ ກໍໃຫ້ຜັກກິນໃນທ້ອງຖິ່ນນັ້ນເກືອບທັງໝົດ, ໂດຍມີຫຼາຍກວ່າ 50% ຂອງຄອບຄົວ ເຮັດສວນ.

ບັນຫາ ກ່ຽວກັບການພັດທະນາຂົງເຂດກະສິກຳ ແມ່ນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແລະນ້ຳ ບໍ່ມີປະສິດທິພາບ, ການປະເປັນນາເຮື້ອແລະການສູນເສຍຜົນຜະລິດ ຍ້ອນໄພນ້ຳຖ້ວມແລະແຫ້ງແລ້ງ, ສົມທົບກັບການນຳໃຊ້ທີ່ດິນບໍ່ດີແບບຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ການເຮັດໄຮ່ທົ່ວໄປໃນເຂດນີ້.

ລາວລຸ່ມ ໄດ້ເລີ້ມສົນໃຈຂົງເຂດອື່ນຊຶ່ງແມ່ນການລ້ຽງສັດແລະການຫາຜະລິດຕະພັນປ່າໄມ້ ເພື່ອຂາຍເອົາເງິນ.

ບັນຫາການສຶກສາແລະສຸກຂະພາບ ແມ່ນຄ້າຍກັບອັນ ທີ່ໄດ້ຍົກຂຶ້ນກັບປະຊາຊົນຢູ່ເຂດເຊບັງໄຟ.

ຜົນກະທົບ

ໂຄງການ ຈະປ່ອຍນ້ຳຈາກອ່າງດັດສິມເທົ່າກັບນ້ຳທຳມະຊາດທີ່ໄຫຼໃນນ້ຳກະທ້າງ. ອຸທິກກະສາດ

ຢູ່ນ້ຳກະທ້າງ ຈະບໍ່ຖືກປ່ຽນແປງແລະດັ່ງນັ້ນຈະບໍ່ມີຜົນກະທົບຫຍັງຫຼາຍເກີດຂຶ້ນຕໍ່ການຂ້າມນ້ຳ, ຕໍ່ສວນແຄມນ້ຳຫຼືນ້ຳຖ້ວມ ສຳລັບປະຊາຊົນທີ່ໃນເຂດນີ້. ເຖິງແມ່ນໄດ້ມີການຄິດໄລ່ວ່າຄຸນນະພາບນ້ຳ, ໂດຍສະເພາະ ຄວາມຕ້ອງການອົກຊີ, ຈະຍັງດີພໍ ໃນນ້ຳກະທ້າງ, ນ້ຳທີ່ມີຄຸນນະພາບບໍ່ດີປ່ອຍຈາກໂຮງໄຟຟ້າ ອາດມີຜົນກະທົບຕໍ່ປະຊາຊົນທີ່ເອົານ້ຳໜ້າດິນມາກິນໃນຄອບຄົວ. ຄຸນນະພາບນ້ຳທີ່ບໍ່ດີຕື່ມໃສ່ຜົນກະທົບຕໍ່ເຊບັງໄຟ ອາດມີຜົນກະທົບບໍ່ດີຕໍ່ການປະມົງຢູ່ນ້ຳກະທ້າງ.

ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ

ໂຄງລ່າງ ເພື່ອປັບອາກາດເຂົ້ານ້ຳ ແມ່ນໄດ້ເອົາເຂົ້າໃນການອອກແບບ ເພື່ອປ່ອຍນ້ຳອອກຈາກອ່າງດັດສິມ ລົງໃສ່ນ້ຳກະທ້າງ ເພື່ອຊ່ວຍປັບປຸງຄຸນນະພາບນ້ຳ ໃຫ້ປະຊາຊົນທີ່ອາໄສຢູ່ລຸ່ມນັ້ນ. ໂຄງການໄດ້ຕັດສິນໃຈ ຈະສະໜອງໃຫ້ປະຊາຊົນຢູ່ເຂດນ້ຳກະທ້າງ ນ້ຳທີ່ມີຄຸນນະພາບດີຄືກັບຄືນທີ່ຢູ່ເຊບັງໄຟ ທີ່ໄດ້ກ່າວມາເທິງນີ້. ການສຳຫຼວດ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ນ້ຳໜ້າດິນ ຂອງປະຊາຊົນໃນເຂດນີ້ ຄືກັບຢູ່ເຊບັງໄຟ. ການສຳຫຼວດຢູ່ນ້ຳກະທ້າງ ຈະສຸມໃສ່ປາທີ່ຫາໄດ້ ພ້ອງທັງການປ່ຽນແປງທີ່ບໍ່ດີຊຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ມີການຊົດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີລາຍໄດ້ເປັນເງິນສົດ ແລະລາຍໄດ້ອື່ນໆ ຍ້ອນຫາປາບໍ່ໄດ້.

ປະຊາຊົນໃນເຂດນ້ຳກະທ້າງ ຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກແຜນງານສຸກຂະພາບຂອງໂຄງການທີ່ໄດ້ຍົກຂຶ້ນຢູ່ວັກເທິງນັ້ນ ສຳລັບເຊບັງໄຟ.

ດິນໂຄງການ

ຂໍ້ມູນພື້ນຖານ, ກ່ຽວກັບດິນ/ຊັບສິນແລະຊີວິດການເປັນຢູ່ ກຳລັງຊອກເກັບກຳມາຕາມຂະບວນການຊົດເຊີຍແລະຄຸ້ມຄອງ.

ຜົນກະທົບ

ໃນດິນທັງໝົດ 11.536ຮຕ ອາດໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ໃນລະດັບໃດໜຶ່ງຈາກການກໍ່ສ້າງໂຄງການ. ດິນດັ່ງກ່າວ ແມ່ນລັດຖະບານຈະໃຫ້ໂຄງການແລະ ພຽງພໍ ເພື່ອກໍ່ສ້າງແລະດຳເນີນໂຄງການໄດ້. ວຽກກໍ່ສ້າງໂຄງການ ຕ້ອງໄດ້ມີການເວນເອົາທີ່ດິນ ຫຼືການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ອັນນີ້ຈະໄດ້ມີການຊົດເຊີຍໃຫ້ເຈົ້າຂອງທີ່ດິນທີ່ເສຍດິນໄປ, ຫຼືລາຍໄດ້ຈາກດິນນັ້ນ ຫຼືການສູນເສຍ (ຍົກຍ້າຍ) ຊັບສິນຢູ່ໃນດິນນັ້ນ. ການເວນເອົາດິນເພື່ອກໍ່ສ້າງ ຈະເຮັດໃຫ້ມີຜົນກະທົບຈຳນວນໜຶ່ງ, ການລົບກວນຫຼືການເວນເອົາດິນຊົ່ວຄາວຫຼືຖາວອນ, ທັງໝົດເຫຼົ່ານີ້ ຈະຕ້ອງມີການຊົດເຊີຍໃຫ້ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກໂຄງການ. ມີດິນສອງປະເພດ (1) ປະເພດ 1. ບໍ່ມີສິດຄອບຄອງ ແລະ (2) ປະເພດ 2. ມີສິດຮ່ວມກັນ ແຕ່ຜູ້ສຳຄັນເປັນຜູ້ຄອບຄອງເປັນສ່ວນໃຫຍ່.

ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບແລະການຄຸ້ມຄອງ

ການສຶກສາພື້ນຖານ ຈະໄດ້ເຮັດເພື່ອກຳນົດ ແລະເຮັດບັນຊີທີ່ດິນແລະຊັບສິນຕ່າງໆ ລວມທັງການປັບປຸງທີ່ດິນທີ່ຄົນເຮົາໄດ້ເຮັດມາ, ຊຶ່ງຄາດວ່າ ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກການກໍ່ສ້າງ, ນອກຈາກເຂດອ່າງເກັບນ້ຳ. ທີ່ດິນຈຳນວນ 57ຕອນ ຄືໄດ້ກຳນົດໃນສັນຍາສຳປະທານ, ແລະເຂດທີ່ຕ້ອງການມາກໍ່ສ້າງ ຢູ່ໃນທີ່ດິນຂອງໂຄງການ ແມ່ນໄດ້ສະເໜີໃນແຜນຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ. ເຂດທີ່ຕ້ອງສຳຫຼວດ ຈະໄດ້ເອົາໃຊ້ເພື່ອກໍ່ສ້າງເຂື່ອນ, ເຂື່ອນກັນນ້ຳ, ໂຮງໄຟຟ້າ, ຄອງຮັບນ້ຳ, ໂຄງລ່າງຮັບນ້ຳ, ບ້ານພັກນ້ຳເທີນ, ບ່ອນຂຸດເອົາວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ, ເຂດຕັ້ງຄ້າຍພັກລວມທັງແລວສາຍລົງໄຟຟ້າ 500ກິໂລໂວນ ແລະສຳລັບເປັນແລວທາງລົດ ທີ່ຈະໄດ້ມີການປັບປຸງຫຼືກໍ່ສ້າງໃໝ່.

ຈຸດປະລິງຂອງການສຶກສາພື້ນຖານ ແມ່ນ

- 1. ເຮັດແຜນທີ່ແລະຖານຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບທີ່ດິນ, ຊັບສິນແລະຊີວິດການເປັນຢູ່ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໂດຍກົງ ຕໍ່ທີ່ດິນຂອງໂຄງການ, ແລະ

ການປະເມີນຂະໜາດຂອງຜົນກະທົບ ໂດຍກົງແລະທາງອ້ອມຕໍ່ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້;

- 2. ເຮັດທະບຽນຊັບສິນແລະທີ່ດິນທັງໝົດ ຢູ່ໃນດິນຂອງໂຄງການ, ນອກຈາກອ່າງເກັບນ້ຳນາກາຍ; ແລະ
- 3. ເຮັດ (i) ການຄາດຄະເນກ່ຽວກັບມູນຄ່າໃນປະຈຸບັນ ຫຼື/ແລະຜະລິດຕະພາບຂອງຊັບສິນເຫຼົ່ານີ້, ທີ່ດິນແລະຊີວິດການເປັນຢູ່ ຢູ່ໃນທີ່ດິນຂອງໂຄງການ; (ii) ຄາດຄະເນຂະໜາດ ຂອງຜົນກະທົບຕໍ່ຊັບສິນ ແລະຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ທຽບໃສ່ຊັບສິນແລະຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທຽບ; ແລະ (iii) ຂໍ້ສະເໜີເພື່ອຊົດເຊີຍຄ່າເສຍຫາຍ.

ການສຶກສາພື້ນຖານຈະໄດ້ເຮັດເປັນສອງໄລຍະ. ໄລຍະ1 ຈະມີການເຮັດແຜນທີ່ແລະສ້າງຖານຂໍ້ມູນຂັ້ນ ໂດຍອີງໃສ່ການແປຮູບພາບດາວທຽມ ແລະ ໄລຍະ 2 ຈະມີການສຳຫຼວດພາກສະໜາມ ເພື່ອຢັ້ງຢືນສະຖານທີ່ຂອງທີ່ດິນ/ຊັບສິນ, ຂະໜາດແລະເຈົ້າຂອງ.

ເບື້ອງຕົ້ນ, ຈະຊື້ເອົາຮູບພາບດາວທຽມທີ່ມີຄວາມຊັດເຈນຫຼາຍ ແລະຈາກນັ້ນຈະໄດ້ມາຄິດໄລ່ເພື່ອຊອກຮູ້ແລະຈັດປະເພດດິນ ແລະຊັບສິນຕ່າງໆ. ໄລຍະ1 ສຳລັບທີ່ດິນຂອງໂຄງການທັງໝົດ ແຕ່ບ້ານອຸດົມສຸກທາປາກຄອງຕົກໃສ່ເຊບັ້ງໄຟ ແມ່ນເຮັດແລ້ວ ຊຶ່ງໝາຍເຖິງດິນ 32ຕອນ ໃນ 57ຕອນສຳລັບດິນຂອງໂຄງການທັງໝົດ. ເລີ້ມແຕ່ລະດູແລ້ງປີ 2004, ກ່ອນຈະເລີ້ມວຽກກະກຽມກໍ່ສ້າງໂຄງການເບື້ອງຕົ້ນ, ໄດ້ມີການສຶກສາພາກສະໜາມ ເພື່ອຊອກຮູ້ແລະຈັດປະເພດຂອງສິ່ງທີ່ຄົນໄດ້ເຮັດມາ ຢູ່ໃນທີ່ດິນຂອງໂຄງການ.

ຫຼັງຈາກການສຶກສາພາກສະໜາມ, ບໍລິສັດໄຟຟ້ານ້ຳເທີນ 2 ແລະ ລັດຖະບານ ສປປລາວ, ໂດຍປົກສາທາລິກັບຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຍ້ອນໂຄງການ, ຈະໄດ້ກຳນົດຮູບການທົດແທນທີ່ຈະໃຊ້ກັບຜົນກະທົບແລະເງື່ອນໄຂຂອງດິນຂອງໂຄງການ ແຕ່ລະ

ຕອນ. ມູນຄ່າ ກໍຈະສະເໜີໃຫ້ຊັບສິນແລະທີ່ດິນທີ່ໄດ້ ຮັບຜົນກະທົບ, ຈາກນັ້ນຈະມີບົດແນະນຳຢູ່ໃນສັນຍາ ຊົດເຊີຍທີ່ດິນ/ຊັບສິນ. ການປະເມີນຄ່າຂອງທີ່ດິນ/ຊັບ ສິນ ອາດອີງໃສ່ລາຄາຕະຫຼາດຫຼືຄວາມສຳຄັນຂອງ ມັນຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດ ຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນ ກະທົບຍ້ອນໂຄງການ. ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ປຶກສາຫາລືກັບ ບໍລິສັດໄຟຟ້ານໍ້າເທີນ 2, ໜ່ວຍງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ປະຊາຊົນແລະອຳນາດການປົກຄອງເມືອງແລ້ວຈະໄດ້ ກຳນົດເວລາ ສຳລັບມູນຄ່າຂອງຊັບສິນພື້ນຖານ. ສັນຍາ ຈະໄດ້ກຳນົດປະເພດການຊົດເຊີຍທີ່ຈະໄດ້ໃຊ້ ກັບຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຍ້ອນໂຄງການແຕ່ລະຄົນ, ຈະເປັນເງິນສົດ, ວັດຖຸເພື່ອເປັນການຟື້ນຟູຫຼືຮູບແບບ ອື່ນໆ.

ລາຍລະອຽດ ກ່ຽວກັບການແປຮູບພາບ, ບັນຊີຊັບສິນຂອງແຕ່ລະປະເພດ, ວິທີການຊົດເຊີຍ ແບບລວມໆແລະມູນຄ່າ ແມ່ນມີໃນແຜນດຳເນີນງານ ຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ.

ການຕິດຕາມກວດກາ

ເພື່ອຊ່ວຍຮັບປະກັນວ່າ ແຜນຍົກຍ້າຍຈັດ ສັນປະຊາຊົນ ຈະໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງດີ ແລະຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ໄດ້ຮັບການ ປັບປຸງຫຼັງຈາກໄດ້ຖືກຍົກຍ້າຍ, ຈະໄດ້ມີການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດແຜນຕິດຕາມກວດກາ. ການຕິດຕາມກວດ ກາ ຍັງຈະຮັບປະກັນວ່າກິດຈະກຳ ສຳລັບເຊບັ້ງໄຟ ແລະທີ່ດິນຂອງໂຄງການ ຈະໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນ. ແຜນງານຍັງມີ 2 ເນື້ອໃນ: (i) ຕິດຕາມກວດກາພາຍໃນແລະ (ii) ຕິດຕາມ ກວດກາຈາກພາຍນອກແບບເອກກະລາດ.

ການຕິດຕາມກວດກາພາຍໃນ

ການຕິດຕາມກວດກາພາຍໃນ ຈະສຸມໃສ່ ຄວາມຄົບຖ້ວນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກຍົກຍ້າຍ ຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະວຽກສຳລັບເຊບັ້ງໄຟ ແລະດິນ ຂອງໂຄງການ ທຽບໃສ່ແຜນທີ່ວາງໄວ້ໃນແຜນຍົກ ຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ. ຫ້ອງການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ

ປະຊາຊົນ ຈະຮັບຜິດຊອບຕິດຕາມກວດກາການກໍ່ ສ້າງໂຄງລ່າງແລະກິດຈະການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະຈະ ລາຍງານໃນແຕ່ລະໆວດ ໃຫ້ແກ່ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ແລະຄະນະກຳມະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ. ເມື່ອສົມທຽບກັບຕາ ຕະລາງເວລາ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ, ໜ່ວຍງານ ຄຸ້ມຄອງການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ສາມາດສັງເກດເຫັນຂົງເຂດທີ່ຍັງອ່ອນ ແລະວາງວິທີ ການແກ້ໄຂ. ສຳລັບບັນຫາທີ່ຕ້ອງການໃຫ້ມີການ ຕົກລົງຈາກຂັ້ນສູງກວ່າ, ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງການຍົກ ຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຈະລາຍງານໃຫ້ຄະນະກຳມະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນເອງ.

ການຕິດຕາມກວດກາຈາກພາຍນອກ

ການຕິດຕາມກວດກາຈາກພາຍນອກ ທີ່ ເປັນເອກກະລາດ ຈະໄດ້ດຳເນີນ ໂດຍຝ່າຍທີສາມ ໂດຍສຸມໃສ່ການປຸງແປງຂອງເງື່ອນໄຂ ທາງດ້ານ ສັງຄົມແລະເສດຖະກິດ ຂອງແຕ່ລະຄອບຄົວ. ອີງໃສ່ ລັກສະນະທາງດ້ານສັງຄົມແລະເສດຖະກິດ ຂອງແຕ່ ລະບ້ານແລະປະເພດການພື້ນຜູ້ແລະຍົກຍ້າຍ ທີ່ຕ້ອງ ໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຈະໄດ້ກຳນົດຕົວວັດແທກ ຈຳນວນໜຶ່ງຂຶ້ນ ສຳລັບຄອບຄົວທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ມີຄື: ລະດັບລາຍໄດ້, ແຫຼ່ງລາຍໄດ້, ການມີອາຫານ ການກິນພຽງພໍ, ສຸດຂະພາບພື້ນຖານແລະເງື່ອນໄຂ ການສຶກສາ, ສະພາບແມ່ຍິງແລະອື່ນໆ. ການຕິດ ຕາມກວດກາແລະການຕີລາຄາ ຈະໃຊ້ເວລາຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ແຜນດຳເນີນງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ຊຶ່ງຄາດວ່າຈະຫຼາຍກວ່າ 9ປີ.

ຄະນະຊ່ຽວຊານກັນກອງ ທາງດ້ານສິ່ງແວດ ລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຍັງຈະໄດ້ໃຫ້ການສະໜັບ ສະໜູນ ວຽກງານຕິດຕາມກວດກາຈາກພາຍນອກອີກ ດ້ວຍ.

ການໄກ່ເກ່ຍ

ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະມີການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ປະຊາຊົນແລະທິດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ທີ່ໄດ້ວາງແຜນ

ມາຄັກແນ່ກໍດີ, ການຮ້ອງຟ້ອງຂອງບຸກຄົນຫຼືຂອງ ບ້ານອາດເກີດຂຶ້ນໄດ້. ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າສິ່ງທີ່ພື້ນຖານ ຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແມ່ນຖືກປ້ອງກັນ, ບັນຫາໄດ້ຖືກແກ້ໄຂ ແລະ ສິດທິທີ່ຖືກຊົດເຊີຍ ແມ່ນ ໄດ້ແທ້, ມັນຈຳເປັນຕ້ອງດຳເນີນຕາມຂັ້ນຕອນໄກ່ ເກ່ຍ.

ຄະນະກຳມະການໄກ່ເກ່ຍ ກໍຈະໄດ້ຖືກສ້າງ ຕັ້ງຂຶ້ນ ແລະຈະມີພະນັກງານຂັ້ນສູງຂອງແຂວງ ເປັນ ຫົວໜ້າ. ສະມາຊິກຂອງຄະນະດັ່ງກ່າວ ຍັງປະກອບ ດ້ວຍ ຜູ້ຕາງໜ້າພະແນກຍຸດຕິທຳ, ສະຫະພັນແມ່ຍິງ ລາວ, ສະພາຊົນເຜົ່າ ແລະຜູ້ໜຶ່ງຈາກຄະນະກຳມະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ. ຄະນະກຳມະການດັ່ງ ກ່າວ ຈະສາມາດຕົກລົງຄຳຮ້ອງຟ້ອງແລະໄກ່ເກ່ຍ ບັນຫາໃຫ້ແຕ່ລະຄົນທີ່ສະເໜີມາ.

ຖ້າຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຫາກຍັງບໍ່ພໍໃຈນຳ ການຈັດເຊີຍທີ່ຈັດໃຫ້ ຫຼື ຍ້ອນເຫດຜົນໃດໜຶ່ງກໍດີ ການຊົດເຊີຍ ບໍ່ສາມາດເຮັດໄດ້ຕາມເວລາທີ່ກຳນົດ ໄວ້, ຜູ້ນັ້ນມີສິດທີ່ຈະຮ້ອງຟ້ອງໄດ້. ມັນມີສາມບາດ ກ້າວເພື່ອແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ເລີ່ມຈາກລະດັບໜ່ວຍ ປະຕິບັດການຍົກຍ້າຍຈັດສັນເມືອງ (ບາດກ້າວທີ 1) ໄປຫາ ໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງການຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາ

ຊົນ (ບາດກ້າວທີ 2) ໄປຫາຄະນະກຳມະການໄກ່ ເກ່ຍ (ບາດກ້າວທີ 3). ເກີນນັ້ນໄປແລ້ວ, ກໍແມ່ນໄປ ຫາສານເປັນອັນສຸດທ້າຍ. ລາຍລະອຽດຂອງຂັ້ນຕອນ ແມ່ນ ມີໃນແຜນດຳເນີນງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາ ຊົນ (2003).

ການປັບປຸງຄວາມສາມາດ

ເມື່ອໜ່ວຍງານຄຸ້ມຄອງການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ປະຊາຊົນ ແລະ ໜ່ວຍປະຕິບັດການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ເມືອງ ໄດ້ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໃນບໍດິນມານີ້ ຢູ່ສປປລາວ, ແລະ ຄວາມສາມາດທາງດ້ານການຈັດຕັ້ງ ຢູ່ໃນ ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ, ທັງແຂວງ, ເມືອງແລະບ້ານ ຕ້ອງ ໄດ້ຮັບການປັບປຸງຕື່ມ. ຈະມີແຜນຝຶກອົບຮົມ ເພື່ອ ສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນດຳເນີນ ງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ. ແຜນດຳເນີນງານຍົກ ຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ ໄດ້ວາງອອກເພື່ອສ້າງຄວາມ ສາມາດດ້ານການຈັດຕັ້ງທີ່ຈຳເປັນເພື່ອຊ່ວຍສະໜອງ ຜົນປະໂຫຍດ ຈາກການສ້າງແລະນຳໃຊ້ອ່າງເກັບນ້ຳ ນາກາຍ. ລາຍລະອຽດສຳລັບການປັບປຸງການຈັດຕັ້ງ ແມ່ນມີລາຍລະອຽດ ໃນສັນຍາສຳປະທານແລະ ແຜນດຳເນີນງານຍົກຍ້າຍຈັດສັນປະຊາຊົນ (2003).